

EDITORIAL

El protagonisme de la vida política

Aquesta és la tercera TOSCA consecutiva en què la vida política té un pes molt destacat en la revista. La comarca del Moianès, la consecució de la qual ha cridat els moianesencs a les urnes una vegada extra més respecte a la resta dels catalans, no pot menystenir que la renovació dels ajuntaments és la forma més clara, directa i propera d'escollir uns representants a qui coneixem i de qui en sabem els tarannàs. Pel que fa a resultats, a la majoria de municipis del Moianès hi ha un mandat clar dels seus habitants per a poder tirar endavant governs forts, amb el cas extrem de Moià, on mai una candidatura no havia aconseguit tres quartes parts dels vots. En tancar aquesta edició, a més, ERC havia elegit Dionís Guiteras com a diputat provincial. Mai tampoc un polític moianès no havia concentrat tant poder: alcaldia de Moià, Consorci - Consell Comarcal, diputat al Parlament i a la Diputació de Barcelona, i membre de l'Executiva Nacional d'ERC.

Constituïts els ajuntaments, ha arribat el moment d'organitzar cartipassos, de planificar i prioritzar projectes, de buscar recursos, de teixir complicitats; feines, aquestes, menys rutilants, que no han de copar tant l'atenció mediàtica. També és l'hora de potenciar els agents associatius, econòmics i socials del poble i de la comarca, una de les riqueses de les quals sempre ens vanem, però que per a poder desplegar tot el seu potencial també mereixen una atenció que no sempre reben.

Sí, seria moment també, per a la revista, de poder dedicar més atenció i explicar millor la vida social i quotidiana, a fi de descobrir veïns nostres que treballen o viuen situacions singulars i a fi de mostrar opinions diverses sobre la percepció del present.

Just acabats de constituir els ajuntaments, però, ja han aflorat les tensions i els primers posicionaments per a les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya de finals de setembre, unes eleccions que es revesteixen amb caràcter plebiscitari i d'excepcionalitat. I encara, abans de Nadal, haurem de viure unes eleccions al Parlament de l'Estat espanyol. La vida política, doncs, ha adquirit un protagonisme com feia anys que no tenia. És cert que en aquests moviments i moments excepcionals no hi participa tan sols la classe política, però és bo de preguntar-se quant temps el conjunt de la societat participarà tan activament d'aquesta tensió, o si mostrarà signes de cansament i reclamarà en algun moment una mica de distància, perquè allò excepcional, per definició, no pot fer-se comú i rutinari.

Aquesta és la tercera TOSCA, també, en què presentem resultats de tots els municipis del Moianès. Gradualment, amb prudència, des de LA TOSCA volem adaptar-nos a aquesta nova realitat comarcal, la volem explicar i reflectir. Estan passant moltes coses simultàniament al país i no voldríem que tanta activitat dispersés l'atenció al desenvolupament i la materialització del Moianès.

ÍNDEX

Editorial	3
Eleccions municipals	5
Moianès: victòria clara de les llistes d'ERC. <i>J. Clarà</i>	5
Moià: Dionís Guiteras arrasa. <i>J. Clarà</i>	7
Castell en Positiu governarà en solitari. <i>R. Puig</i>	8
Monistrol: la CUP, a tres vots de la majoria. <i>Ò. Marquina</i>	11
Castellcir: pacte entre ERC-AM i CiU. <i>F. Rochel</i>	12
Sant Quirze Safaja: nova victòria de CiU. <i>J. Roca</i>	13
Oló: retorna l'interès per les eleccions. <i>J. Canamasas</i>	14
Altres resultats del Moianès	16
Pel maig, de vegades, un raig. <i>P. Criach</i>	18
Vida municipal	19
Millora financera a l'Ajuntament de Moià. <i>Ajunt. de Moià</i>	19
Judicialització de l'època Montràs, reactivada. <i>J. Font</i>	20
Actuar amb responsabilitat. <i>ADMM Moià Deute</i>	22
Actes i esdeveniments	23
Joan Abancó, record i homenatge. <i>E. Permanyer</i>	23
Catifes de celebració. <i>E. Permanyer</i>	24
Les entitats informen	25
Participació en les Olimpíades de Robòtica. <i>AMPA J.Oriols</i>	25
Sortida anual de l'Hospital. <i>Hospital-Residència</i>	26
7a Descoberta del Moianès. <i>Amics dels Tractors d'Època</i>	27
Museu de Moià	28
Biblioteca de Moià	30
Festa de fi de curs de catequesi. <i>G. Pons</i>	31
Nova edició del Certamen Literari de l'Escola Pia	32
Jornada de portes obertes a l'Institut Moianès	33
Moianès	34
Consorci del Moianès	34
Notícies de l'Estany. <i>M.E. Esparó, M. Sentias</i>	36
Una nova comarca (I). <i>A. Cantó</i>	37
La Tosca	39
LA TOSCA també es llegeix a Madrid. <i>J. Font</i>	39
Fundació de LA TOSCA. <i>J. Roca</i>	40
Lletres	41
El carrer de Sant Sebastià. <i>M. Baqués</i>	41
Publicacions	43
Breus	45
Moviment demogràfic / Sopa de lletres	47
Necrològiques	48
Dades meteorològiques	50

Fot. C.I.C. - Moià

ELECCIONS MUNICIPALS

Moianès: victòria clara de les llistes d'ERC

Jaume Clarà

Les primeres eleccions municipals celebrades després de l'oficialització de la comarca del Moianès han donat una victòria clara a les llistes vinculades a Esquerra Republicana de Catalunya - Acord Municipal en detriment de les de Convergència i Unió. Així, en el conjunt dels deu pobles de la comarca, ERC ha sumat el 46% dels vots emesos (15 punts més que fa quatre anys) i la mateixa proporció de regidors (36 dels 78 que formen els consistoris moianesencs, 8 més que l'any 2011). En canvi, CiU, que en percentatge de vot només ha baixat 3 punts (del 29% al 26%), perd 5 regidories i es queda amb 25.

La victòria d'ERC se sustenta en el fet d'haver estat la llista més votada en els mateixos quatre municipis en què ja ho va ser l'any 2011: Collsuspina (on la candidatura d'Oriol Batlló era l'única que es presentava), Moià (amb un rotund triomf de Dionís Guiteras amb el 74% dels vots), Santa Maria d'Oló (67% per a Enric Güell) i l'Estany (62% de Salvador Tresserra). A aquestes quatre alcaldies, també com fa quatre anys, les llistes vinculades a ERC n'hi han sumat una altra. Si llavors va ser Castellterçol, on el pacte ERC-PIC va desallotjar CiU de l'alcaldia, enguany ha estat Castellcir, on l'ERC d'Eduard Gui-

teras, la segona llista més votada (31%), s'ha unit amb la CiU de Francesc Güell (30%) per treure del poder el fins ara governant Grup Independent per Castellcir (35%).

Convergència i Unió, per la seva part, manté el mateix nombre d'alcaldies que fa quatre anys: tres. Obté de nou la victòria a Sant Quirze Safaja, encara que de manera més ajustada, ja que la fins ara primera tinent d'alcalde i vice-presidenta del Consorci del Moianès, Anna Guixà, ha guanyat amb el 52% dels vots per davant dels Independents vinculats al PSC (41%). Granera continuarà tenint com a alcalde Pere Genescà i, com que a les eleccions en règim de Consell Obert —per ser un municipi de menys de cent habitants— en aquesta ocasió s'hi presentaven tres candidats avalats per la federació nacionalista i aquests han estat més votats que l'únic presentat pel PSC, els tres edils escollits són tots tres de CiU. La tercera alcaldia obtinguda constitueix el resultat més positiu per a Convergència i Unió: es tracta de Calders, on, amb un 55% dels vots, torna a governar Eduard Sánchez, fins ara cap de l'oposició i que ja havia estat alcalde per la Candidatura Democràtica de Calders entre 1999 i 2003; enguany, Sánchez, amb el suport simbòlic de Lluís

LA TOSCA Can Carner. Joies, 11-13 - 08180 Moià · latosca@latosca.cat · www.latosca.cat

Consell de Redacció: Mercè Bigorra, Jaume Clarà, Josep Font, Albert Lozano, Elvira Permanyer, Roser Portet, Elisa Roca, Josep Ruai, Elvira Vilardell
Administració: Eduard Gómez

Impressió: Winihard Gràfics, Moià

Disseny de la revista: Soldevila. Disseny i Comunicació

DL B-4501-1983 — ISSN 2014-5160, 2014-5179 (versió digital) — 8 números l'any. Preu de l'exemplar: 4'5 euros

LA TOSCA és membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal

Edita: ASSOCIACIÓ CULTURAL
MODILIANUM

Amb el suport de

CONSELL COMARCAL DEL MOIANÈS

	Vots		Regidors		Consellers
Esquerra Republicana de Catalunya-AM	2.963	46,03%	36	46,15%	10
Convergència i Unió	1.671	25,96%	25	32,05%	6
Partit del Socialistes de Catalunya-CP	524	8,14%	7	8,97%	2
Castell en Positiu	456	7,08%	4	5,13%	1
Candidatura d'Unitat Popular-PA	193	3,00%	3	3,85%	—
Grup Independent per Castellcir	115	1,79%	3	3,85%	—
Partit Popular	25	0,39%	—	—	—

Cerarols —l'alcalde sortint, elegit precisament també sota les sigles de la CDC—, s'ha imposat a la llista hereva de CDC, Junts per Calders (vinculada ara a ERC). Aquest resultat, però, no compensa a nivell comarcal els mals resultats obtinguts per CiU a Moià (malgrat que, en termes relatius, representen una millora respecte a fa quatre anys) ni, sobretot, a Castellterçol, on la llista encapçalada per Jordi Vila només ha pogut quedar en tercera posició amb el 17% dels vots i baixant de 522 vots a només 220.

Amb el pacte de Castellcir, ERC i CiU es reparteixen vuit de les deu alcaldies moianesenques. Només en resten fora Castellterçol i Monistrol de Calders. A Castellterçol la força més votada i que assumeix l'alcaldia en minoria ha estat Castell en Positiu, encapçalada per Isaac Burgos (36% dels vots). A Monistrol de Calders succeeix el mateix, però en aquest cas amb la Candidatura d'Unitat Popular, de Ramon Vancells (44%), que també assumeix l'alcaldia en minoria després que en aquest cas no hagi prosperat l'intent de pacte entre CiU i la llista vinculada a ERC, Monistrol Democràtica Independent.

El Consell Comarcal

Amb els resultats de les eleccions municipals, el primer Consell Comarcal del Moianès quedarà format per una majoria de consellers republicans. Dels 19 membres, 10 seran per a ERC - Acord Municipal, 6 per a CiU, 2 per al PSC - Coalició de Progrés i 1 per a Castell en Positiu. De les llistes que han obtingut alguna alcaldia, en queda fora, per tant, la CUP monistrolenca.

Durant la campanya per a la consulta sobre la comarca del Moianès es va reafirmar la intenció que el nou Consell Comarcal es regís de manera paritària, com s'havia anat governant el Consorci

del Moianès, amb el mateix pes de cada un dels deu pobles a l'hora de prendre les decisions. Per això, l'alcalde de Moià i cap de llista d'AraMoià, Dionís Guiteras, va declarar, preguntat per LA TOSCA, en el debat electoral moianès del dia 22 de maig el compromís d'ERC per a garantir que tots els municipis estiguessin representats en el Consell Comarcal i que, si per això calia cedir algun lloc, des d'ERC hi estaven disposats.

Preguntat el mateix Dionís Guiteras sobre la qüestió amb posterioritat a les eleccions, ha formulat una interpretació diferent. Guiteras remet a la *Declaració de principis per a la creació de la comarca del Moianès*, un dels punts de la qual afirma la voluntat de mantenir la representació equitativa entre municipis, tot adaptant el reglament orgànic municipal per a fer-ho possible. A partir d'aquí, segons Guiteras, mantenir la mateixa forma de govern del Consorci no es basaria, en el cas concret d'ara, a cedir un dels consellers que corresponen a ERC a la CUP, sinó en el fet que el ple del Consell Comarcal, que és la instància que ha d'aprovar totes les decisions, delegui en el Consell d'Alcaldes —un ens previst en la llei, però només amb caràcter consultiu— perquè sigui aquest el qui prengui les decisions i el ple del Consell Comarcal només les hagi de ratificar.

És veritat que aquesta opció, si és la que s'acaba aplicant, garantirà que en la presa de decisions hi puguin intervenir tots els pobles i totes les llistes que han assumit la responsabilitat de les alcaldies (ERC, 5; CiU, 3; CeP, 1; CUP, 1), però també és veritat que deixarà fora d'aquest òrgan les llistes que no han obtingut cap alcaldia (en aquest cas, les vinculades al PSC) i, sobretot, que es fonamenta en el compromís de la força majoritària del ple del Consell Comarcal, ERC, de respectar el que s'hagi decidit en el Consell d'Alcaldes.

Moià: Dionís Guiteras arrasa

Jaume Clarà

1.673 vots, el 74,06% dels vots vàlids emesos, i 10 dels 13 regidors del consistori moianès (i a només 25 vots d'haver-n'he obtingut 11) han revalidat l'alcaldia que Dionís Guiteras havia assumit, amb una situació ben diferent (6 regidors sobre 13) ara fa quatre anys. Ni en els millors moments del seu llarg mandat, sempre amb majoria absoluta, Josep Montràs va obtenir un resultat semblant (en el millor, l'any 1995, va obtenir el 61,54% dels vots i 8 de les 11 regidories).

Diversos factors poden explicar aquest triomf aclaparador. En primer lloc, la mateixa llista d'AraMoià, formada en gran part per gent jove, ben organitzada i amb una campanya —tant ara com el 2011— que posava l'èmfasi en el futur i en els aspectes més positius. I, sobretot, una

tasca de govern valorada en termes generals com a molt satisfactòria, amb la reducció del deute municipal com a fita més destacada i l'assoliment de la comarcalitat, només unes setmanes abans de les eleccions, com la cirereta del pastís dels quatre anys del mandat municipal. La projecció pública de Dionís Guiteras, sobretot des de la seva elecció com a diputat al Parlament de Catalunya i amplificada durant la campanya comarcal, és indubtable que també hi ha influït.

Per altra part, el panorama electoral moianès ha esdevingut gairebé desolador, en només presentar-se dues llistes (fet que havia succeït únicament l'any 1983, el de la primera victòria de Josep Montràs). Ni les llistes que fa quatre anys no van obtenir representació (PSC i PP)

MOIÀ - Eleccions municipals 2015 (participació: 56,20%; vots nuls: 4,52%)

	Vots		Regidors
AraMoià-Acord Municipal	1673	74,06%	10
Convergència i Unió	463	20,50%	3
Vots en blanc	123	5,44%	

El nou consistori de Moià, el dia de la seva constitució (fot. Alan Ruiz)

s'han vist amb cor de presentar-se en guany, ni, més important, ho ha fet el segon grup del consistori sortint, Entesa per Moià. El grup hereu de Moià Alternativa de Progrés (MAP-ERC), que havia aglutinat l'oposició dels darrers mandats de Montràs i que va perdre les eleccions del 2011, després de patir diverses crisis internes amb la dimissió de quatre dels cinc regidors elegits aleshores, va desistir de presentar-se de nou. També s'havia especulat durant mesos amb la presentació d'una llista pròpia, per primera vegada a Moià, per part de la CUP, fet que al final tampoc no s'acabà de materialitzar.

Davant de tot això, AraMoià només ha tingut com a contrincant la llista presentada per Convergència i Unió. I, si bé ha augmentat els seus resultats en un centenar de vots respecte a fa quatre anys, els 463 obtinguts (20,50%) són un resultat ben discret per a la formació. Malgrat intentar presentar-se com una llista plena-

ment desvinculada de l'etapa Montràs, sembla evident que l'electorat moianès encara considera que no ha passat prou temps per a tornar a merèixer la confiança. Tampoc no hi ha ajudat el fet que no es confirmés la confecció de la llista fins molt poc abans de les eleccions, ni la presentació com a cap de llista de Joan Maria Navarro, en l'ajuntament sortint cap del grup municipal d'Entesa per Moià, l'oposició precisament a CiU.

Així, dels 1.110 vots que l'any 2011 van obtenir els grups que ara no es presentaven (EpM, PSC i PP), 640 d'aquests han anat a parar a la llista d'AraMoià, mentre que CiU només n'ha obtingut 98. També hi ha hagut una part important d'aquests vots que ha mostrat el seu rebuig a les dues llistes presentades: així, s'han duplicat els vots nuls (que han passat de 56 a 107) i els vots en blanc (de 62 a 123), mentre que l'abstenció ha crescut en 439 persones (del 34,85% al 43,80%).

Castell en Positiu governarà en solitari

Ramon Puig

Castell en Positiu, l'equip que ha aconseguit la majoria relativa, amb quatre regidors al consistori, només tres anys enrere partia de «zero», però sembla ser que en reunions particulars, a la residència d'algun col·laborador a la badia de Roses, es posaren les línies mestres per a constituir un gran grup d'obertura popular, amb un programa recollit en base assembleària (posteriorment, l'assembleisme quedà en discussió).

Així és com un gran ventall de professionals, gent de classe mitjana i un arc generacional que va dels 25 als 45 anys, ha assentat les bases d'un programa per a intentar acostar-se al ciutadà. La petició de construcció d'un institut local, tema recurrent dins la problemàtica de l'enseny-

ment, hauria fet que bona part dels 456 vots sorgissin d'entre les edats esmentades, de parelles joves i pares d'adolescents.

Provinent d'una família lligada al món de la docència, el nou alcalde, Isaac Burgos Lozano, és popular en el món tant de l'associacionisme com de les festes populars. El número dos, Dani Cabana, amb molt bona oratòria, preparació intel·lectual i gestió professional en el món alimentari castellterçolenc, promet anar molt amunt en possibles carreres polítiques. Ell fou l'encarregat d'explicar la signatura del full de ruta de l'ANC, malgrat que —i, sobretot, de cara als lectors moianencs— a la pregunta de quina és la ideologia d'aquesta gent, jo diria que hi ha

un ventall que comprèn Podem i Iniciativa, essent minoria els independentistes. En les assemblees prèvies van captar altres col·laboradors i, segurs de si mateixos, no acceptaren ni coaligar-se amb ERC, primer, ni després de les eleccions amb els altres quatre regidors del PIC.

És bo assenyalar que, a part dels elegits, ja sia en la resta de la llista o en el si del grup, hi ha el pes de gent com Oriol Casso o Joan Fargas (aquest darrer lliga amb trenta anys enrere, amb l'avui desaparegut CAL). Com a assessora han comptat amb la mediàtica i santquirzenca periodista Griselda Guiteras.

PIC, si no vols caldo, tres tasses

Ramon Cordero, de caràcter indomable i moral altíssima, cinc dècades enrere va passar de ser un humil treballador de la

construcció a un important empresari i, ja sia de la mà del PSC, primer, i després de la seva marca blanca, el PIC, ha revalidat durant quatre dècades l'acta de regidor.

Després d'una tempestuosa legislatura en què primer pactà amb CiU, per a acabar tirant-se els plats pel cap amb l'ex-alcalde Manel Vila i passar a governar en minoria, ens trobem que amb una renovada llista ha guanyat un 25% de vots, situant-se amb 384 com a segona força i quatre regidors.

Al llarg dels anys, Cordero, sense deixar del tot el PSC, s'ha fet un partit a la seva mida. Té bona relació amb José Zaragoza —el fins fa poc home fort del PSC, caigut en desgràcia després de les escoltes de La Camarga— i els consells que li poden donar gent com ell, Cordero els assimila a la seva manera. Veu els re-

CASTELLTERÇOL - Eleccions municipals 2015 (participació: 69,16%; vots nuls: 1,71%)

	Vots		Regidors
Castell en Positiu	456	36,16%	4
Progressistes Independents de Castellterçol-CP	384	30,45%	4
Convergència i Unió	220	17,45%	2
Esquerra Republicana de Catalunya-AM	162	12,85%	1
Partit Popular	10	0,79%	
Vots en blanc	29	2,30%	

Constitució del consistori de Castellterçol

MOIÀ
Avda. Zona Industrial, s/n
Tels. 93 830 12 25
93 820 77 77

AVINYÓ
Antoni Prat, s/n
Tel. 93 838 72 78

SANT QUIRZE SAFAJA
Ctra. de Mollet-Moià
Km. 25,400

CALEFACCIONS - INDÚSTRIES
AGRÍCOLA - AUTOMOCIÓ

SERVEI A DOMICILI
TELS. COMANDES :
93 830 12 25 - 93 820 77 77

sultats, va a la directa a pactar amb CiU, li diuen que no, i després ho intenta amb l'equip guanyador, també sense èxit.

Entre les tres dones que l'acompanyaran hi ha la seva filla Cristina, també persona de molt caràcter i temperament. I he deixat per al final la cap de llista i fins ara alcaldessa, Carme Tantiñà. Va rebre moltes crítiques des de l'independentisme, però també molta moral en els actes de reconeixement del Moianès, i sóc testimoni ben directe de com ha estat oberta al diàleg. Es torna a presentar, guanya 100 vots i hom la pot veure optimista, elegant i somrient. És allò de «no voleu caldo...? Tres tasses!».

CiU i ERC o la pólvora mullada del Procés

«Què volen aquesta gent que truquen de matinada?» Aquesta mítica cançó de Lluís Serrahima que va popularitzar M. del Mar Bonet em serveix per a il·lustrar la visita que, de bon matí, sembla que va rebre el nou cap de CiU, Jordi Vila, per part de Ramon Cordero, reelegit pel PIC, per a oferir-li un possible nou pacte electoral entre ambdós grups. És d'imaginar una possible cara de pòquer per part d'en Jordi Vila després que en l'anterior legislatura, encara que ell personalment no hi era, es trenqués un pacte entre ambdós grups que havia tret Vicenç Sánchez (ERC) de l'alcaldia.

Amb una pèrdua de més del 50% dels vots i quedant-se reduïda la representació a només dos regidors, amb un final de legislatura farcit de retrets entre CiU i PIC, poc o gens hauria entès la militància la reedició d'un nou pacte, considerat per molts com a contra natura.

L'Oriol Prats, segon de llista i secretari de local de CiU, ens comenta la intenció de fer una oposició responsable, ratifica la negativa a pactar amb el PIC i està a «veure-les venir» sobre si CeP complirà el compromís amb el full de ruta.

Pel que fa a ERC, inicia la travessia del desert amb només un regidor, fruit de 162 vots, amb un 50% de pèrdua respecte a les anteriors eleccions. Els va resultar fallida la proposta de coaligar-se amb CeP. Els *positius* ja anaven envalentonats i tenien clar no pactar amb ningú; per això hi va haver cert desconcert amb la presència de Vicenç Sánchez en les primeres assemblees d'aquells. Volia pujar a l'autobús, però li tancaren les portes als nassos. El no l'obligava a buscar un lloc, competint amb les altres dues llistes. Va mirar aleshores el seu propi ideari polític, és a dir, a portar a terme la proposta de l'ANC, i, per aquest camí, apropar-se a CiU, però ambdues llistes, relegades a fer una oposició constructiva, han vist com les pluges d'aquest mes de juny els deixen coets i petards ben mullats. Els propers quatre anys no els seran fàcils.

Monistrol: la CUP, a tres vots de la majoria

Òscar Marquina

A Monistrol de Calders va participar en les eleccions municipals un 77,50% del cens (quasi sis punts menys que en les del 2011). La Candidatura d'Unitat Popular - Poble Actiu (CUP-PA) va guanyar amb 193 vots, Convergència i Unió (CiU) va ser la segona força amb 119 vots i Monistrol Democràtica Independent - Acord Municipal (MDI-AM) va quedar tercera amb 98 vots. Va haver-hi 26 vots en blanc i només 5 vots nuls.

Amb aquest repartiment de vots, la CUP-PA va aconseguir tres regidors i va quedar a només tres vots de la majoria absoluta. CiU i MDI-AM es queden amb dos regidors cada un.

Respecte a les eleccions municipals del 2011, CiU ha disminuït un 23,94%

dels vots i perd així la majoria absoluta, ja que passa de quatre a dos regidors. La CUP-PA no es va presentar fa quatre anys i MDI-AM (llavors Esquerra-AM) ha guanyat un 7,27% dels vots i un regidor.

En la campanya electoral els tres partits van assegurar que no pactarien amb cap altre partit i així ha estat, però amb dubtes i nervis fins a l'últim instant. El dissabte 13, cada grup municipal va votar el seu cap de llista i, per tant, ningú no va aconseguir la majoria absoluta, proclamant-se alcalde Ramon Vancells, de la CUP. L'acompanyaran en el govern Alba Baró i Gustau Erill. El nou alcalde es va comprometre a fer una consulta vinculant per a refermar l'acció de govern a mitja legislatura.

MONISTROL DE CALDERS - Eleccions municipals 2015 (participació: 77,50%; vots nuls: 1,13%)

	Vots		Regidors
Candidatura d'Unit Popular-Poble Actiu	193	44,27%	3
Convergència i Unió	119	27,29%	2
Monistrol Democràtica Independent-AM	98	22,48%	2
Vots en blanc	26	5,96%	

G. Erill, R. Vancells i A. Baró (fot. Ò. Marquina)

Castellcir: pacte entre ERC-AM i CiU

Francesc Rochel i Vara

En una tarda calorosa del dissabte 13 de juny i amb una sala d'actes plena de gom a gom, vam celebrar l'acte de constitució del nostre ajuntament. En primer lloc, i amb la supervisió del secretari, es va constituir la mesa d'edat amb els regidors Francesc Güell (GIC) i Mireia Navarro (CiU). Posteriorment, cadascun dels regidors va proclamar el seu jurament.

Les votacions dels mateixos regidors van fer que el candidat per ERC-AM, Eduard Guiteras i Paré, fos escollit alcalde per a la pròxima legislatura. Fruit del pacte entre les candidatures d'ERC-AM i CiU, hi haurà alcaldia compartida. Els dos primers anys serà alcalde l'Eduard Guiteras i els dos posteriors en Salvador Rovira. El

lliurament de la vara d'alcalde la va fer el regidor Francesc Güell (GIC) en la persona d'Eduard Guiteras.

En el torn de parlaments, el regidor de CiU Salvador Rovira va expressar la positivitat del pacte i la importància de compartir l'alcaldia amb ERC-AM. Francesc Güell (GIC) volgué expressar la seva decepció en les negociacions i manifestà que segurament és una decepció compartida per tots els votants que van fer possible ser la llista més votada. També va fer referència als plans de futur que tenia el GIC per al poble —els projectes i el pla estratègic— i a la seva predisposició a ser oposició constructiva i participativa, la qual cosa va tenir bon acolliment.

Per últim, i ja investit alcalde, Eduard Guiteras (ERC-AM) va voler fer alguns aclariments sobre el parlament del regidor Francesc Güell (GIC), destacant les dificultats de les negociacions i la possibilitat d'haver fet un pacte entre les tres candidatures i la no acceptació per part del GIC. També volgué comentar l'oferiment de l'alcaldia compartida entre GIC i CiU quedant ell com a tinent d'alcalde els quatre anys, oferiment que no va ser acceptat. Per aquest motiu i altres, va expressar que el seu sentiment en l'acte de constitució de l'ajuntament no era d'alegria i més aviat estava trist; tot sigui dit, va ser un sentiment sincer que els veïns van saber captar. També va voler fer referèn-

cia a la falta de pressió tant per ERC i CiU per a fer el pacte; en aquesta intervenció també s'hi va sumar el regidor de CiU Salvador Rovira.

El seu projecte de treball, la sinceritat en el pacte i la participació en les institucions d'administració comarcal (Consell Comarcal), han estat un principi de projecte sincer de futur per a un pacte engrescador i amb gent motivada per a treballar per Castellcir.

Finalitzat l'acte, els protagonistes van ser els aplaudiments i les abraçades; la calor continuava fent estralls i, potser amb un polsim de relaxació, l'Eduard va poder dibuixar un primer i tímid somriure com a alcalde.

CASTELL CIR - Eleccions municipals 2015 (participació: 65,22%; vots nuls: 0,91%)

	Vots		Regidors
Grup Independent per Castellcir	115	35,17%	3
Esquerra Republicana de Catalunya-AM	101	30,89%	2
Convergència i Unió	97	29,66%	2
Partit Popular	1	0,31%	
Vots en blanc	13	3,98%	

E. Guiteras (ERC-AM) i S. Rovira (CiU), segon i tercer per l'esquerra (fot. F. Rochel)

Sant Quirze Safaja: nova victòria de CiU

Jordi Roca Riera

CASTELL CIR - Eleccions municipals 2015 (participació: 65,22%; vots nuls: 0,91%)

	Vots		Regidors
Convergència i Unió	169	51,52%	4
Independents per Sant Quirze Safaja-CP	133	40,55%	3
Partit Popular	12	3,66%	
Vots en blanc	14	4,27%	

Propaganda electoral de la candidatura guanyadora

Potser cal mirar una mica endarrere i veure els mandats que s'han succeït des de fa uns anys al municipi. Des de 1999 fins a mitjans del 2003 el govern corresponia a Convergència i Unió (CiU), i a partir del 2003 i fins al 2007 corresponia a Independents per Sant Quirze Safaja - CP, amb l'ajuda de PSC-PSOE. Les coses canvien a partir del 2007 i guanya CiU altra vegada el mateix any i, següentment, per dues vegades el 2011 i ara el 2015.

Enguany s'han presentat tres candidatures: la de CiU, els Independents per Sant Quirze - CP amb l'ajut ja esmentat i el Partit Popular.

Partint del supòsit d'un poble de conceptes polítics diferents, les campanyes han estat molt diverses, una intentant la unió del poble (Batec d'Aire per Sant Quirze) i l'altra intentant recordar amb dibuixos el que havia fet malament el consistori sortint —dibuixos de vegades ridiculitzants—; la tercera, en aquest cas el PP, no va fer campanya.

Hi ha rumors, tan sols rumors, que asseguren que hi ha hagut una campanya de votar en blanc. De fet, els vots en blanc s'han duplicat respecte a les votacions anteriors de fa quatre anys, amb el mateix nombre de votants.

Les dues primeres candidatures van presentar el programa de com pensa-

ven governar i fer les actuacions i millores al poble.

Va resultar per nombre de vots guanyadora la candidatura de CiU, que té quatre regidors i majoria, i tres regidors la candidatura d'Independents, per cap la candidatura del PP. De fet, en la legislatura anterior el nombre de regidors era de cinc a dos per a cadascuna de les candidatures anomenades en primer lloc.

El resultat fou de 169 vots per a CiU, liderat per Anna Guixà, 133 vots per a Independents per Sant Quirze Safaja, encapçalats per Assumpta Camps, i 12 vots per al Partit Popular, amb María Asunción Casadesús, tot completat amb 14 vots en blanc i 3 nuls.

Cal tirar endavant i esforçar-se per esmolar diferències, per unir i no dividir, per fer poble, per demanar al consistori les coses que sigui possible aconseguir, per arranjar tot allò que s'ha fet malament i no repetir-ho, per mirar amb bons ulls les coses que s'han decidit i col·laborar donant idees i ajudant al que calgui fer pel bé de Sant Quirze Safaja. Tot això serà possible si dialoguem amb els veïns, amb les institucions, amb el consistori, no ens penedim mai de dir les coses o de fer-ne i, si en algun moment veiem que aquest no és el camí, tornem novament a dialogar i a fer el que ens sembli millor per al poble.

Santa Maria d'Oló: retorna l'interès per les eleccions

Josep Canamasas

Aquestes últimes eleccions municipals han tornat a agafar interès a Oló. El fet de presentar-se dos partits (ERC i CiU) ha fet pujar el percentatge d'electors. En concret, van anar a votar el 77,15% dels votants.

A l'hora de l'escrutini també hi havia molta expectació. Tot i que es podia intuir que guanyaria Oló Som Tots-ERC, l'ambient que es respirava era de cert nerviosisme per totes dues parts. Al final no hi van haver sorpreses i el resultat va ser el

següent: Oló Som Tots – ERC, 425 vots; CiU, 196 vots; 18 vots nuls i 12 vots en blanc.

Pel que fa a la constitució del nou ajuntament, també va ser una novetat. La sala de plens estava de gom a gom, cosa que no s'havia vist mai. El traspàs de poder es va fer seguint rigorosament el protocol establert. La secretària va cridar un per un cada regidor per fer el jurament al Rei i a la Constitució, la qual cosa la majoria de regidors va fer per imperatiu legal.

Una vegada constituït el nou ajuntament, es va passar a la votació de l'alcalde. Els dos candidats van ser els dos caps de llista. El resultat va ser de sis vots a favor d'Enric Güell Sabata i de tres vots a favor de Laia Comes Rosselló.

Una vegada fet el jurament de presa de possessió, el nou alcalde va donar la paraula a la cap de l'oposició, que va llegir un text, procedent de l'Associació de

Municipis per la Independència, afirmant que resten a la disposició del nou Parlament que sorgeixi de les eleccions del 27 de setembre i que estan disposats a treballar pel nou Estat Català. Seguidament va prendre la paraula el nou alcalde i va llegir el mateix text. Tot seguit es va adreçar als presents de la sala i els va agrair la seva presència. Va continuar agraint també la feina feta per l'antic consistori i el traspàs modèlic que s'ha fet, com també la bona disposició del grup de CiU, i va manifestar que serien convidats a les reunions de les dues àrees de treball que pensa formar. Finalment va demanar als dos grups la màxima lleialtat i sinceritat perquè els pròxims quatre anys siguin profitosos per a Oló.

L'última part de l'acte, la més esperada i emotiva, va ser quan l'alcalde sortint, Ramon Vilar, va lliurar la vara d'alcalde a Enric Güell, entremig de molts aplaudiments.

SANTA MARIA D'OLÓ - Eleccions municipals 2015 (participació: 77,16%; vots nuls: 2,91%)

	Vots		Regidors
Oló Som Tots-ERC-AM	425	67,14%	6
Convergència i Unió	196	30,96%	3
Vots en blanc	12	1,90%	

Ramon Vilar passa la vara d'alcalde a Enric Güell (fot. J. Canamasas)

Altres resultats del Moianès

CALDERA - Eleccions municipals 2015 (participació: 68,92%; vots nuls: 1,89%)

	Vots		Regidors
Convergència i Unió	285	55,81%	4
Junts per Calders-Acord Municipal	215	41,35%	3
Vots en blanc	20	3,85%	

COLLSUSPINA - Eleccions municipals 2015 (participació: 60,61%; vots nuls: 3,12%)

	Vots		Regidors
Ara Collsuspina-Acord Municipal	115	74,19%	7
Vots en blanc	40	25,81%	

L'ESTANY - Eleccions municipals 2015 (participació: 82,70%; vots nuls: 0,00%)

	Vots		Regidors
Esquerra Republicana de Catalunya-AM	174	61,70%	5
Convergència i Unió	94	33,33%	2
Partit Popular	1	0,35%	
Vots en blanc	13	4,61%	

GRANERA - Eleccions municipals 2015 (participació: 83,78%; vots nuls: 1,61%)

	Vots		Regidors
Pere Genescà (CiU)	51	83,61%	regidor
Ramon Torra (CiU)	25	40,98%	regidor
Gemma Genescà (CiU)	8	13,11%	regidora
Josep Roca (PSC)	7	11,48%	
Amaro Tarrago (PP)	1	1,64%	
Vots en blanc	1	1,64%	

CLÍNICA PODOLÒGICA MOIÀ

DP. Carme Mendoza Sàera
Nº Col. Podologia 1.113 / Nº Col. Infermeria 34.996

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 - 08180 MOIÀ

012
gencat.cat
Cost de la trucada:
segons operadora.

La falta d'espai a casa sempre té solució.
El reciclatge s'adapta amb qualsevol estil
de vida. Només t'ho has de proposar.

Marc Giró

perquereciclem.cat

Recorda que el verd és
per ampolles i altres
envasos de vidre.

#pquereciclem

Amb la col·laboració de:
ecovidrio
ENTIDAD SIN ÁNIMO DE LUCRO

**Generalitat
de Catalunya**

PREPARATS

Pel maig, de vegades, un raig

Pere Criach

Seduïts pel càlid goig
dels comerços d'Amsterdam,
on s'exposa una «madam»
en un cau de color roig,

detallistes de Moià
van pensar que era el moment
d'importar-ne la patent
per sorprendre el personal.

I és que s'ha de renovar,
si vol ser competitiu,
un comerç que sobreviu
amb enginy per trampejar

els rivals descomunals
d'un mercat de genollons
a les grans corporacions,
filles d'obscurs capitals.

I van posar a la vitrina
mitges, calces, llonganisses,
pebrots, figues i cloïsses
i una vermella cortina,

enquadrant un viu paisatge
de passional textura,
dominat per la impostura
del discurs de bust i natja,

convidant el veïnat
a fer cap a la botiga,
captivant-lo per la intriga
fluent del roig decorat.

I així fou com l'u de maig
es tenyí de roig presagi
que endevinava el naufragi
i clatellades a raig

per alcaldes, presidents,
corromputs, incompetents,
mentiders i prepotents,
que ens tenien malcontents.

El dia de Pentecosta,
hi va haver eleccions,
i els clients, com bons minyons,
vam anar a dar resposta

a qui pregunta al mirall:
¿qui serà el millor prebost
per quadrar bé el pressupost
sense embrutar-se el plomall,

qui el que l'ha de rebaixar,
perquè amb tot el que ara costa
podríem menjar llagosta
amb xampany per berenar?

I va ser l'entusiasta
grup del repte anti-forat
que va ser el més valorat
pel seu rumb de bona pasta,

per portar a l'ajuntament
serietat i compromís,
transparència i to precís
per explicar el bo i dolent

d'un deute municipal
que ens empeny a anar endavant
superant el desencant
de la gent bona i cabal

que no aprova el clam marxista
que diu que quan s'ha triomfat
és perquè l'honestedat
temps ha que es perdé de vista.

Fot. ABIC-Moià

VIDA MUNICIPAL

Millora financera a l'Ajuntament de Moià

Ajuntament de Moià

L'any 2012, el mecanisme de pagament a proveïdors va suposar la posada al dia amb els diferents proveïdors municipals, pagant totes aquelles factures que havien quedat encallades durant llargs períodes de temps. Aquest fet, juntament amb la forta contenció de la despesa, ha permès reduir dràsticament el termini de pagament amb aquests. No obstant això, la manca d'aprovació del primer pla d'ajust presentat al Ministeri d'Hisenda comportava incerteses sobre l'evolució futura de les finances municipals i sobre el retorn de les quantitats avançades per Hisenda, que es retornaven mitjançant la retenció del 50% en la participació en tributs de l'Estat.

Cal tenir en compte que les condicions de tipus d'interès aplicades eren força oneroses per a l'ajuntament, oscil·lant el tipus d'interès entre el 5% i el 6%, i que no es garantia el manteniment de les condicions més enllà d'un termini de cinc anys (any 2017) ni s'especificava què passaria a partir d'aquell moment.

En aquest context, la publicació del Reial decret legislatiu 17/2014 suposà una nova oportunitat per a l'Ajuntament de Moià, en fer possible una «repesca» en l'aprovació del pla d'ajust i poder accedir a unes condicions molt més avantajoses, tant pel que fa al termini com a les condicions de l'operació.

L'Ajuntament de Moià va aprovar, en la sessió plenària del 17 de març del 2015, la presentació d'un pla d'ajust i la corresponent sol·licitud d'endeutament que, aquesta vegada sí, va comptar amb el vist-i-plau del Ministeri d'Hisenda. Això ha permès la possibilitat, dins el marc fixat per l'Institut de Crèdit Oficial, de signar un préstec a deu anys amb el Banc Popular per import de 7.320.637,91 euros. El tipus

d'interès de l'operació és del 0% fins al 31 de gener del 2016, i de l'1,311% anual per a la resta de terminis.

Què representa això?

En primer lloc, l'Ajuntament de Moià s'estalviarà 1.000 euros diaris en concepte d'interessos fins al 31 de gener del 2016, és a dir, uns 240.000 euros. En la resta d'anys, suposant que es mantinguin les condicions actuals, l'estalvi es quantifica en aproximadament 1.750.000 euros. Aquestes quantitats, l'ajuntament les destinarà a reduir l'actual endeutament sense que això es tradueixi en una major pressió fiscal per al ciutadà.

En segon lloc, l'Ajuntament de Moià adquireix una major seguretat de cara al futur, en conèixer les condicions i el termini de la nova operació creditícia i en comptar amb un pla de sanejament aprovat, fet que permet planificar més fàcilment el futur i actuar davant de possibles desviacions.

Finalment, cal destacar que el compliment del pla d'ajust i el retorn de les quantitats del crèdit en els terminis previstos situaran l'endeutament de l'Ajuntament de Moià en un 12% sobre els ingressos ordinaris a finals del 2025. Una fita que fins fa poc temps semblava pràcticament impossible d'assolir.

Malgrat la gran importància que això representa per a tots el moianesos, no ens podem tornar conformistes i cal continuar actuant en la recerca de qualsevol fórmula que permeti reduccions addicionals de la càrrega financera. Per exemple, el passat mes de maig es va negociar amb el Banc Popular una rebaixa de la clàusula terra, per un període de tres anys, en dos préstecs concertats per l'Ajuntament de

Moià. Això ha permès passar dels tipus d'interès actuals del 4,25% i 3,75% a un 2%, estimant-se l'estalvi conjunt aproximadament en 90.000 euros.

I de cara al futur, i sempre que ho permetin els pressupostos i la tresoreria, s'intentarà amortitzar anticipadament aquells préstecs signats en pitjors condicions.

Judicialització de l'època Montràs, reactivada

Josep Font

El 23 de maig, el Ple de l'Ajuntament de Moià va aprovar, per unanimitat, personar-se com a part perjudicada en tres processos penals que es tramiten als jutjats d'instrucció de Manresa. El desenca-denat d'aquesta decisió va ser un requeriment de l'Oficina Antifrau de Catalunya a l'ajuntament, rebut el dia 11 de maig, en què sol·licitava la certificació dels treballs encarregats a onze empreses de construcció entre els anys 2003 i 2011, així com els expedients següents:

- Obra del Centre d'Atenció Primària, pàrquing i plaça municipal.
- Construcció d'habitatges socials a l'antiga caserna de la Guàrdia Civil.
- Vestidors de la piscina municipal.
- Rehabilitació de la Casa de la Vila.
- Execució dels lavabos al Parc.
- Pavimentació del carrer de Sant Sebastià.
- Rehabilitació de la façana del Pavelló.

En el requeriment es feia esment que «fins al dia d'avui l'Ajuntament de Moià no s'havia personat formalment en cap d'aquests procediments ni ens els que s'han seguit davant el Tribunal de Cuentas de Madrid, per entendre que el seu impuls d'ofici [...] ja garantia de manera suficient els interessos municipals afectats».

El text de l'Oficina Antifrau feia aflorar els «inconvenients» de la «neutralitat» de l'Ajuntament de Moià des del punt de vista «pràctic».

«Els interessos col·lectius del poble de Moià [...] queden enterament supedi-

tats a les decisions que prenguin en el si d'aquests procediments agents externs al municipi». Afegia que «l'Ajuntament ignora per complet el debat que es produeix en tot i cadascun d'aquests procediments i no té possibilitat d'expressar-hi els seus punts de vista ni fer-hi valer els drets de la comunitat de veïns que representa. Tampoc no té possibilitat d'impugnar les decisions que s'hi adoptin potencialment perjudicials per al municipi». I, encara des del punt de vista pragmàtic, es conclouia que «tots i cadascun d'aquests procediments poden desembocar en el reconeixement del dret de l'Ajuntament de Moià a obtenir el rescabament patrimonial dels danys i perjudicis causats pels delictes i infraccions que s'hi escruten, sense que l'Ajuntament tingui a hores d'ara veu ni vot en la determinació d'aquests».

Des del punt de vista jurídic, continuava el text de l'Oficina Antifrau, «la totalitat de preceptes reguladors del règim de responsabilitats patrimonials de les autoritats i empleats públics donen a entendre que la reclamació d'aquestes responsabilitats és un deure i no pas una facultat potestativa dels organismes cridats a exigir-les».

«Tot plegat obliga a concloure que l'Ajuntament s'ha de personar en defensa dels drets i interessos col·lectius que representa en tots aquells procediments administratius, judicials, o de qualsevol altra naturalesa, que hi hagi oberts o que s'obrin en el futur i dels quals es pugui derivar qualsevol tipus de conseqüència beneficiosa o perjudicial per a ell».

Darrer ple extraordinari i urgent

El dilluns dia 8 de juny, en plena setmana de les eleccions, va convocar-se un ple extraordinari i urgent per a declarar la nul·litat d'un encàrrec fet el 2006 a Gorina i Farrés Arquitectes, SLP. El perquè d'aquesta urgència és senzill d'explicar. L'empresa té contenciosos oberts contra l'Ajuntament de Moià, que podrien comportar indemnitzacions econòmiques. La no declaració de la nul·litat hauria pogut afavorir els interessos de l'empresa, en l'interludi entre les eleccions i la nova constitució de l'ajuntament. L'adjudicació feia referència a la urbanització del sector A1 de Montví de Baix, un projecte que l'empresa no va cobrar. L'entramat d'aquest procés ja és més complex de sintetitzar i part de la informació s'ha obtingut de l'article signat per Pere Fontanals al diari digital *ManresaInfo* en l'edició de l'11 de juny.

• Moià hauria contractat entre 2001 i 2012 els serveis de l'empresa Gorina i Farrés Arquitectes, SLP en substitució de crear una plaça nominal d'arquitecte municipal. Els procediments de selecció i de renovació d'aquests contractes no s'ajustarien al procediment administratiu.

• Un dels socis de l'empresa va actu-

ar, *de facto*, com a arquitecte municipal de Moià. Els serveis totals facturats per l'empresa ascendirien a més de 800.000 euros en aquest període. (Un arquitecte municipal, en estar en nòmina de l'ajuntament, no factura els seus serveis.)

• Respecte al projecte de Montví de Baix, l'alcalde Montràs hauria signat un acord amb l'Associació de Veïns de Montví que no emetria cap tribut per la urbanització fins que no estigués acabada la feina.

• L'ajuntament hauria signat un conveni amb l'empresa esmentada el maig de 2010 reconeixent un deute de 292.000 euros de factures pendents (incloent-hi els 160.000 de Montví). L'ajuntament es comprometia en aquest conveni a fer-se càrrec dels interessos generats per una pòlissa de crèdit feta per Gorina per valor de 75.000 euros, compromís del tot irregular.

L'ajuntament, en aquest ple, va declarar la nul·litat tant de l'encàrrec del projecte de Montví de Baix com del fet que l'ajuntament pagués els interessos d'una pòlissa de crèdit subscripta per una empresa privada. Va decidir, també, trametre el dictamen a la Fiscalia i a la Sindicatura de Comptes perquè valorin si els fets són constitutius de delictes.

Un carrer de la urbanització de Montví de Baix (fot. C.I.C. - Moià)

Actuar amb responsabilitat

ADMM MoiàDeute

Ple municipal del dia 21 de maig (fot. ADMM Moià Deute)

«L'Ajuntament de Moià es personarà en tres processos judicials sobre el període Montràs» (Regió7, 22 de maig del 2015).

Un dels processos que expressava Regió7 amb aquest titular és el que vam obrir nosaltres al jutjat número 3 de Manresa, i finalment l'ajuntament fa el pas que de manera reiterada ha sol·licitat la nostra associació des de la seva constitució com a entitat.

* * *

En finalitzar el ple municipal del dia 21 de maig del 2015, Jordi Crespiera, portaveu de l'associació, va llegir el següent comunicat per expressar les idees de MoiàDeute davant l'acord pres per unanimitat:

«La primera, alegria i satisfacció per l'acord que s'ha pres i que veníem reivindicant des de fa quasi tres anys. Encara que sigui amb retard, ens n'alegrem, ja que això ens apropa i ens ha de fer compartir objectius, alhora ens reafirma que la via que vam iniciar al jutjat és la correcta i

la millor manera de preservar els interessos del poble. Esperem, doncs, treballar en la mateixa direcció i, a poder ser, coordinats, per recuperar el temps perdut.

»Com a segona idea voldria recordar que MoiàDeute va néixer per la manca d'iniciativa en aquest tema i pel risc que els possibles delictes denunciats prescrivissin; vull dir amb això que si aquest pas s'hagués fet ara fa tres anys, molt probablement, ara mateix, MoiàDeute no existiria.

»Finalment i com a tercera idea: confiança. Confiar que aquest acord no sigui un simple tràmit, sinó que, d'ara endavant, l'ajuntament actuarà de manera proactiva per a aclarir, depurar les possibles irregularitats i rescabalar el poble, en la mesura possible, dels danys causats per aquestes irregularitats.

»Els nostres objectius són molt clars i, com he dit al principi, volem poder treballar coordinadament amb vosaltres per aconseguir-los, lluny d'enfrontaments i malentesos que mai no hem desitjat.»

ACTES I ESDEVENIMENTS

Joan Abancó, record i homenatge

Elvira Permanyer i Sert

Aquest mes de juny fa un any que el pintor moianès Joan Abancó ens deixava. Quina millor manera de recordar-lo i homenatjar-lo que fent una exposició amb el quadres de la seva col·lecció i la dels seus fills i amics?

I és que l'agost de l'any passat, en Joan Abancó ja tenia la sala reservada per fer una nova exposició amb la Marina Berdalet i amb el títol escollit pel mateix Joan: «Tornem!». Havien parlat de les obres que hi penjarien però en Joan moria el 13 de juny sense poder arribar a fer l'exposició.

Aquesta exposició, comissariada per la pintora Marina Berdalet, Carles Riera i una servidora, amb el beneplàcit dels fills, es va inaugurar el dia 20 de juny amb la presència de familiars i nombrosos amics i admiradors de la seva obra i de la seva persona.

S'inicià la inauguració amb unes paraules de benvinguda de la pintora i amiga Marina Berdalet; tot seguit prengué la paraula Josep Musach, centellenc, amic personal, dibuixant i pintor, que explicà

les anècdotes de les primeres passes en el món de la pintura de parets i en el món artístic. A continuació Jordi Serrate, també pintor centellenc i amic, explicà com veia el traç de força i energia dels pinzells i l'espàtula sobre la tela; tancà l'acte el moianès Carles Riera, amic i estudiós de l'obra de l'Abancó, que, utilitzant diverses paraules de l'entorn del pintor, com ara cavallet, col·lecció, concurs, format, pinzell, pipa... desgranà un seguit d'idees i emocions sobre la pintura i el pintor que per a molts dels presents ensenyava a observar i mirar l'obra pictòrica d'una altra manera, alhora que recordà la persona entranyable, amical i generosa del Joan Abancó.

La trentena d'obres exposades és un tast de la tasca pictòrica de l'Abancó. S'ha intentat presentar les diverses etapes, les tècniques utilitzades i els diferents suports, des dels inicis dels anys quaranta, amb traces de novell, fins a arribar a la culminació dels anys seixanta i setanta, i a les últimes pintures de l'any 2004. Una passejada per la rica vida del pintor de casa nostra.

Inauguració de l'exposició, el dia 20 de juny (fot. E. Permanyer)

Catifes de celebració

Elvira Permanyer i Sert

El diumenge 7 de juny, el grup de Catifaires de Moià ens va sorprendre una vegada més amb les seves habilitats, i ja en portem quatre. Aquest any, com no podia ser d'una altra manera, les catifes han sigut de celebració.

A les set del matí s'iniciava, davant de les escales de l'església parroquial, una catifa en forma de comarca, la de la nova comarca del Moianès. Cadascun dels municipis moianesencs era d'un color diferent, fet de sal tintada i una banderola amb l'escut corresponent. A les escales, les lletres de les paraules «El Moianès», fetes de boix i ginesta, reposaven en un llit de flors blanques. Aquesta catifa va ser l'estrella de la diada. Els comentaris de tots colors, però, quina sorpresa!, molts dels passavolants desconeixien la disposició en el mapa dels municipis. Caldrà fer geografia comarca!

La segona catifa, al carrer de Sant Antoni a davant de Cal Bou, era l'escut de Moià, que ocupava pràcticament el carrer de paret a paret i va ser feta d'encenalls tintats.

La tercera era una celebració amb cava. Una gran ampolla de cava amb tres copes per a celebrar la constitució oficial de la comarca. Si aquesta era la idea inicial, les tres copes aviat es van transformar, a ulls del vilatans, en les tres copes del Barça.

Finalment, la quarta catifa, amb un conjunt de globus, va ser feta pels pares i mares de l'Escola Pia i els seus infants per a iniciar els petits en les tradicions de casa nostra.

Un ruixat d'un parell de minuts a l'hora de dinar va desfer en part la sal tintada de la catifa-comarca, deslluïnt la feina feta i embrutant les banderoles. La resta de catifes van resistir força bé, ja que els encenalls van absorbir l'aigua de la pluja. Si el ruixat va desfigurar alguns colors de les catifes, la manca de civisme o la poca cura a l'hora de mirar-les va fer que fossin trepitjades per alguns badocs, malgrat haver-hi posat topalls per a evitar-ho.

Les catifes de carrer son efímeres i a les vuit de la tarda es van retirar, deixant els carrers i la plaça nets. Fins l'any vinent!

Alguns dels catifaires, acabant l'escut de Moià (fot. Alfred Plans)

LES ENTITATS INFORMEN

Participació en les Olimpíades de Robòtica

Junta de l'AMPA de l'Escola Josep Orriols i Roca de Moià

Amb la finalitat de gaudir d'una jornada on nens i nenes poguessin demostrar tot el que han après en les classes extraescolars de Robòtica Educativa, l'empresa Ausatel Robòtica va organitzar el diumenge 31 de maig a l'Escola Vedruna de Tona, una matinal d'Olimpíades de Robòtica que va reunir els alumnes d'extraescolars de diferents poblacions de tot Catalunya, entre elles de Moià.

Alhora, mentre els i les alumnes construïen els seus projectes i els programaven per a fer les tasques corresponents, pares i mares van poder endinsar-se en aquest món participant en tres tallers: impressió 3D, taller d'Arduino (que correspon a la part més electrònica de la Robòtica) i Wedo més Scratch, creant i programant objectes. Aquests tallers van ser impartits, respectivament, per Miquel Vilaró, professor de tecnologia de l'Escola Vedruna de Tona, Joan Casals, tècnic d'Ausatel, i Sílvia Cardona, directora de Robòtica Educativa, la qual comentava: «Valorem la jornada molt positivament, ja que els pares i mares han pogut familiaritzar-se amb les projectes dels seus fills!»

En acabar, un jurat va valorar els treballs realitzats, que van ser exposats davant dels pares. Els guanyadors del cicle inicial, que van presentar un robot que representava l'esport del bàsquet, han estat alumnes de l'Escola Vedruna de Tona. Els premis de cicle mitjà se'ls van endur els alumnes de l'Escola Pia de Granollers, que van crear un robot i un videojoc basat en una cursa, i els de cicle superior van correspondre als alumnes de 5è Marc Sleight, Pau Crespièra i Martí Marqueta, de l'Escola Josep Orriols i Roca de Moià, que van crear una competició de sumo entre robots.

Enhorabona a tots ells.

Olimpíades de Robòtica, a Tona

Sortida anual de l'Hospital

Hospital-Residència de la Vila de Moià

Ja fa un parell d'anys que pel mes de maig fem la sortida anual de la residència. És un dia en què tots els residents que ho desitgen i els seus acompanyants (amics, familiars, voluntaris o treballadors) passem el dia fora de la residència. Darrerament hem anat a Montserrat i a la Sagrada Família.

Enguany vam fer l'excursió el dia 26 de maig a Barcelona. Ben d'hora ens vam llevar i l'autobús ens va venir a buscar. Durant el matí vam fer una visita guiada pel recinte modernista de l'Hospital de Sant Pau. Ens vam quedar meravellats de l'arquitectura, dels colors, del jardí, etc. Hi havia un pavelló amb exposició que es

podia visitar i ens podíem fer la idea de com atenien els malalts. Per dinar vam anar al restaurant d'un hotel. Ens van rebre amb un còctel i tot! Amb la panxa plena i satisfeta, però encara amb ganes de continuar visitant nous racons, vam anar al Jardí Botànic de Barcelona. Hi ha plantes de tot el món, distribuïdes per zones dels diferents continents. Vam poder fer una llarga passejada, envoltats d'arbustos, palmeres, plantes, etc.

Vam gaudir molt del dia i de la companyia. Tots els residents i acompanyants estem molt contents de com va anar tot. I ja tenim moltes ganes que arribi l'any vinent!

7a Descoberta del Moianès

Amics dels Tractors d'Època

El diumenge dia 31 de maig es va celebrar la ja clàssica descoberta de la comarca del Moianès amb tractors d'època. Enguany fórem trenta-cinc els tractors antics participants.

Sens dubte és un dia assenyalat en el calendari de sortides de la gent moianesa afeccionada als tractors i que cada vegada atrau més simpatitzants i amants del motor d'altres indrets.

La diada s'organitza amb la finalitat de descobrir i gaudir dels diferents paisatges del Moianès, recorrent-los amb tractor i complementant-ho amb visites d'interès històric i cultural. Aquest és el fil conductor de cada jornada de descoberta.

Aquest any ens vam trobar al local de Les Faixes, de bon matí, per esmorzar. A les deu es va arrencar, en direcció a la casa del Masot, on, amablement, els seus propietaris ens van explicar la història de la masia. Allà mateix, en Ramon Tarter, que també ens acompanyava, va completar l'explicació emmarcant-la en la història del nostre poble. Un cop acabada la visita vàrem tornar a agafar els vehicles per fer ruta en direcció a Perers, les Closanes, els Clapers, el Prat i, de tornada, Moià, on ens esperava un bon dinar.

La jornada va finalitzar fent una bona sobretaula, que s'allargà fins a les sis de la tarda.

Residents i acompanyants davant l'Hospital de Sant Pau (fot. Hospital-Residència)

Els tractors participants en la trobada (fot. Josep Roca)

Museu de Moià

Ariadna Vidal, estudiant en pràctiques

Pràctiques i voluntariat

Del gener a l'abril, Aida Cilleros Molas, estudiant d'últim curs del Grau d'Història de l'Art a la Universitat Autònoma de Barcelona, mitjançant un conveni entre la Universitat, la Diputació de Barcelona i el Museu de Moià, ha realitzat les pràctiques de guia, monitoratge, atenció a l'usuari i conservació del fons del Museu.

Per altra part, des de l'agost de 2014 Ariadna Vidal Alcaraz, estudiant del Grau d'Arqueologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, hi realitza tasques de voluntariat, una altra manera de formar-se en les tasques pròpies d'un museu. L'Ariadna va començar la seva col·laboració en les excavacions de la Balma del Gai de l'any passat i ha prosseguit desenvolupant tasques d'inventari i siglat del fons arqueològic i paleontològic del Museu durant el 2015.

Estudi del gas radó a les Coves del Toll

Des del mes de novembre i durant aquest any, el Museu de Moià participa,

conjuntament amb la Unitat de Radiacions, del Departament de Física de la UAB, en un projecte d'investigació sobre el gas radó. Aquest és una gas noble que emana de forma natural de les roques. La seva concentració és més alta en roques d'origen plutònic, com les que trobem al Montseny, i molt més baixa en roques d'origen sedimentari, com les que formen les Coves del Toll i tot el Moianès. En el seu estat natural és inert i no tòxic, però quan emana a l'atmosfera reacciona amb partícules de l'aire, moltes d'elles producte de la contaminació humana (zenc, plom, crom...) i forma compostos químics que són tòxics, amb efectes similars en humans a la nicotina del tabac. Els derivats del gas radó són la segona causa de mort per càncer de pulmó a nivell mundial, i en aquest sentit s'està desenvolupant legislació tant en l'àmbit europeu com nacional o autonòmic sobre aquesta temàtica. D'especial rellevància i d'aplicació a les Coves del Toll, és el Reial Decret 1439/2010, de 5 de novembre, pel qual es modifica el Reglament sobre protecció sanitària contra radiacions ionitzants. La legislació preveu que els equipaments industrials i de serveis hauran de portar un control de l'emanació d'aquest gas en el seu centre. El Departament de Física de la UAB està investigant sobre aquesta problemàtica i per això ens va plantejar de fer un estudi del gas radó que emana de les Coves del Toll, a fi de tenir dades de referència d'una zona on l'emanació és molt baixa i molt per sota dels límits establerts. L'estudi l'està realitzant com a projecte final de carrera l'estudiant Pau Basora Víchez, tutoritzat pel Dr. Lluís Font i Guiteras i la Dra. Victoria Moreno Baltà. Entre el novembre de l'any passat

i el juny d'enguany s'han instal·lat en diferents punts del recorregut visitable de la Cova del Toll aparells de mesura, dels quals s'obtenen mensualment les dades de camp necessàries per al projecte. Un projecte que és de molt interès per al Museu, ja que permetrà disposar d'unes dades fins ara no investigades, mentre que, paral·lelament, comportarà que l'equipament està complint la legislació vigent.

80 anys del Museu de Moià

El diumenge 14 de juny va tenir lloc el primer acte de celebració del vuitantè aniversari (1935-2015) del Museu de Moià, efemèride que comparteix amb un altre equipament cultural important, la Biblioteca de Moià. Aquest primer acte va tenir lloc al Parc Prehistòric de les Coves del Toll, amb l'assistència d'unes quatre-centes persones, i va ser possible gràcies a la participació dels nois i noies de l'orquestra infantil Llum de Manresa, el cor infantil i els solistes de vent i corda del Conservatori Municipal de Manresa.

El programa d'actes s'inicià de sis a set de la tarda amb *Escamots Musicals* en diferents espais del Parc Prehistòric: concerts de petit format i curta durada que es van anar repetint cada deu minuts. Hi

havia dos concerts a la Cova del Toll, dos a tocar la Cova de les Toixoneres i un concert coral al poblat prehistòric.

A partir de les set, a l'espai de la Balma-Surgència i després d'uns breus parlaments, on es va estrenar la nova regidora Mercè Bigorra, es va realitzar el concert commemoratiu dels nois i noies del Conservatori Municipal de Manresa dirigits per Xavier Garcia. En el concert, d'una hora de durada, es van interpretar nou temes actuals i de música tradicional i popular catalana, i va ser tot un èxit, pel gran nivell dels músics i per l'esplèndida sonoritat de la Balma.

Els següents actes de l'aniversari els organitzaran conjuntament el Museu i la Biblioteca i tindran lloc: el dijous 23 de juliol a partir de les sis de la tarda al Parc Prehistòric de les Coves del Toll, amb una ruta de natura realitzada pels membres del Fanal i un rondallaire que explicarà contes i rondalles sobre l'aigua a l'espai de la Balma-Surgència, amb berenar per a tothom per acabar; el dimecres 12 d'agost, a partir de les cinc de la tarda, al Parc Municipal de Moià, tallers d'història i prehistòria per a tots els nens, seguit de l'acte institucional, actuacions, sorteig, etc. i un final de ressopó per a tothom.

Obertura dels actes del 80è aniversari del Museu (fot. Museu de Moià)

Biblioteca de Moià

Durant tot el mes de juny, els alumnes de l'escola de pintura de l'Esplai han exposat els seus quadres a la biblioteca. S'han vist tendències diferents, cadascun amb el seu estil.

En la tertúlia literària del mes de maig es va comentar un clàssic de la literatura catalana, *Els sots feréstecs*, de Raimon Casellas, contextualitzada a la zona dels Cingles de Bertí i el Figaró-Montmany. Uns dies més tard, el 5 de juny, es va presentar a la biblioteca el llibre *El Bertí: flaixos d'una cinglera*, a càrrec del seu autor, Jesús Cano Sánchez, on es poden admirar fotografies de la zona, així com citacions literàries que hi fan referència. Com a curiositat es va destacar que el límit natural de la comarca del Moianès, per la banda de Sant Quirze Safaja, són justament els Cingles de Bertí.

Amb motiu de la Festa de l'Esport, la biblioteca va ser present a la plaça del CAP amb el seu fons sobre excursionisme, turisme i esports, alhora que es va fer ressò del 80è aniversari de l'equipament convidant la quitxalla a fer dibuixos sobre com s'imaginen la biblioteca en un futur o bé postals de felicitació.

En l'última sessió de tallers de la temporada es van fer unes postals molt originals amb farina i pintura on els nens i nenes van poder pintar amb els dits i fer postals molt acolorides.

Un grup de lectors adults de la biblioteca ha participat com a jurat en el Premi Crexells, que és un premi literari que atorga l'Ateneu Barcelonès. El dia 8 de juny, els lectors es van reunir, després de llegir les dues obres finalistes, *La cinquena planta* de Manuel Baixauli i *Mars del Carib* de Sergi Pons, per tal de compartir la lectura i votar quina els havia agradat més. El 22 de juny el jurat ha estat convi-

dat a la Revetlla Literària, moment en què l'Ateneu Barcelonès anuncia l'escriptor guanyador i aquest comenta l'obra amb el públic assistent.

El dia 17 de juny hi va haver la trobada anual de clubs de lectura de les biblioteques del Bages-Berguedà-Moianès al Teatre Conservatori de Manresa. En aquesta ocasió l'escriptor convidat va ser Xavier Bosch, que va parlar de la seva darrera novel·la, *Algú com tu*.

Trobada amb Xavier Bosch (fot. Bibl. Moià)

De cara als mesos de juliol i agost torna la Bibliopiscina a la piscina municipal amb el servei de consulta de llibres infantils, revistes, còmics, novel·les... per tal que no us falti lectura i entreteniment.

I finalment us recomanem que estigueu atents a l'agenda de la biblioteca, ja que els dies 23 de juliol i 12 d'agost es faran diverses activitats per a commemorar els vuitanta anys del Museu i la Biblioteca. Hi esteu tots convidats!

Festa de fi de curs de catequesi

Glòria Pons

Després de tot un curs de treball, aprenentatge, pregària, cant i moltes activitats, hem acabat el curs de catequesi d'enguany.

Ha estat un curs en què hem fet moltes coses: hem tingut força nens i nenes, quaranta-nou de curs normal, que han seguit amb interès les coses que es proposaven; disset nens i nenes han rebut la seva primera comunió i sis nois i noies de quinze i setze anys han confirmat la seva

diòcesi, colònies d'estiu, trobada de nens/nenes, trobades amb pares amb xerrada i pica-pica, etc.

La festa de fi de curs ha estat molt lluïda amb l'ajuda de tots: en primer lloc, hi va haver una missa d'acció de gràcies, presidida per mossèn Àngel, arxiprest del Moianès, que féu un sermó acollidor i dolç, expressant i transmetent l'amor misericordiós de Déu. Després els infants i adolescents varen participar en la celebració fent pregàries i ofrenes, amb els cants a càrrec del grup Pedres Vives. Es veien cares de satisfacció, realment ens sentíem comunitat.

En acabar la celebració vam anar tots a la plaça Major per gaudir de l'esperada actuació dels Bufanúvols, que van presentar un espectacle entretingut i enriquidor alhora. Després venia l'actuació sorpresa per a molts de la companyia de marionetes Ninus, amb les marionetes de Manel Tirado. Vàrem poder veure l'«encantador de serps» i la «Isadora», i també l'«Alfredino» amb el seu ratolí trapella, que feren les delícies dels nens i nenes que hi havia a la plaça.

Després vàrem rifar dues magnífiques paneres, la dels números de color groc ja va ser retirada, però la dels de color taronja, premiada amb el 3018, encara no. Un bon berenar per a tothom i després ballaruga amb els Bufanúvols, que finalment varen acabar amb el cant dels adéus.

I ara fins al curs vinent, si Déu vol! Apuntarem els nens en començar l'escola. No cal tenir por o vergonya per a encetar un procés catequètic (un curs de catequesi), cal recordar «que la fe es proposa, mai no s'imposa». Junts podem créixer en la nostra fe, i mai no és massa tard per a començar a cultivar l'esperit i sentir-nos tots germans. No t'ho perdís! T'esperem!

Actuació a la Plaça (fot. Elisa Roca)

fe després de dos anys de preparació tant els uns com els altres.

Per Nadal vàrem presentar el Pessebre Vivent, on els nois i les noies de la catequesi i altres que ens varen ajudar s'ho van passar d'allò més bé. Els diumenges a la tarda tocava assaig, sota la magistral direcció de Rosa M. Carballal.

Hem fet sortides, recés amb joves, hem participat en el «Viacrucis jove» de Montserrat, on s'apleguen joves de tota la

Nova edició del Certamen Literari de l'Escola Pia

Escola Pia de Moià

J. Maixenchs i V. Gubianas (fot. Esc. Pia)

El divendres dia 22 de maig es va celebrar el trenta-quatrè Certamen Literari de l'Escola Pia. Aquest any, els convidats i membres d'honor del jurat van ser el cineasta i fundador de l'ESCAC (Escola Superior de Cinema de Catalunya), Josep Maixenchs, i el dibuixant Valentí Gubianas.

***

Durant el matí, cineasta i dibuixant van anar passant per les diferents classes de la llar i d'educació infantil, on, a part de parlar de pel·lícules, els van fer uns dibuixos ben bonics.

Els nens i nenes de primària es van trobar amb ells al claustre i van poder veure un curtmetratge que més tard va comentar en Josep Maixenchs. Els alumnes li van poder fer preguntes de com s'havia realitzat i moltes altres relacionades amb el món del cinema. En Valentí ens va obsequiar amb un mural que va anar dibuixant i pintant en directe.

A la tarda es va fer el lliurament de premis als tres millors treballs de cada classe, de primer de primària fins a sisè. Els petits de la llar i d'educació infantil van interpretar unes cançons que havien preparat amb molta il·lusió. Els presentadors anaven obrint els sobres on hi havia els noms del guardonats de les diferents classes i, en acabar, el guanyador del primer premi sortia a llegir el seu treball. Any rere any es respiren nervis i emoció en aquests moments.

***

L'acte es va acabar amb les paraules emocionades dels dos convidats i l'agraïment de la directora de l'escola a tota la gent que fa possible cada any aquesta lluita festa.

Jornada de portes obertes a l'Institut Moianès

AMPA de l'IES Moianès

Com cada curs, els col·lectius que formem part de l'institut (AMPA, equip directiu, professors i professores, personal no docent i alumnes) organitzem una jornada de portes obertes, que vol ser un dia diferent, en què el centre s'obre al poble.

***

Enguany, la festa de l'institut va ser el divendres dia 8 de maig. Aquest dia es van poder visitar les instal·lacions, copiant la tasca dels professionals del centre, així com la feina feta pels alumnes. Alhora, els pares i mares dels nous alumnes de primer d'ESO i de primer de batxillerat van poder participar en les xerrades informatives.

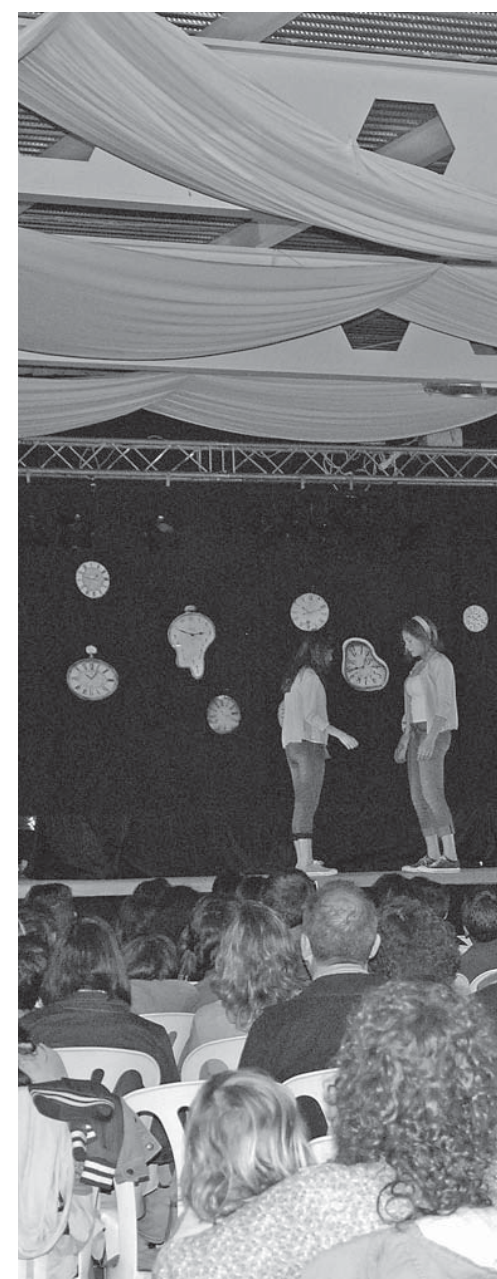
Al vespre d'aquell mateix dia es va representar una obra de teatre protagonitzada pels alumnes del taller de teatre. Aquest taller és obert a tots els alumnes del centre i és cofinançat per l'AMPA i pels pares i mares dels nois i noies que hi participen.

Amb un sopar a peu dret, organitzat per l'AMPA, amb entrepans de botifarra, beguda, gelat i cafè, conclouïa una jornada, en la qual van participar més de tres-cents pares i mares.

Aquest any es dona l'avinentsa que tant la directora del centre com el president de l'AMPA deixen les seves responsabilitats. Així, doncs, volem aprofitar aquestes ratlles a LA TOSCA per a agrair a tots dos la bona tasca feta durant els darrers anys.

***

El pròxim curs esperem poder organitzar una altra jornada per tal de donar a conèixer millor el nostre centre a tot el poble.

Representació teatral (fot. IES Moianès)

MOIANÈS

Consorci del Moianès

Projecte «Joves per l'ocupació»

El Consorci del Moianès ha donat el tret de sortida a «Joves per l'Ocupació al Moianès», un projecte adreçat a joves d'entre 16 i 24 anys en situació d'atur i amb la titulació d'ESO com a màxim, que finalitzarà el 31 de desembre del 2015. Quinze joves de la comarca realitzaran un curs de tres-centes hores sobre «Cuina, atenció al públic i elaboració de productes d'alimentació» per tal de formar els alumnes en els oficis relacionats amb l'hostaleria i la indústria alimentària, dos sectors amb molta presència i importància al territori. A més, els participants optaran a formació per a obtenir la titulació de l'ESO, en cas que no en disposin, o bé realitzar els cursos de proves d'accés, o altres cursos que puguin completar la seva formació i retornar-los al sistema educatiu. El programa ofereix també la possibilitat de millorar la trajectòria laboral dels joves, ja sigui realitzant pràctiques en empreses del territori o aconseguint un contracte laboral de sis mesos de durada. Per la contractació de joves, les empreses reben un ajut per a subvencionar una part del seu salari.

Universitat d'Estiu del Moianès

Del 6 al 10 de juliol, a Can Carner es duran a terme els dos primers cursos de la Universitat d'Estiu del Moianès. És una iniciativa organitzada des de la Universitat Ramon Llull i amb el suport de l'Associació Cultural Modilium, el Consorci del Moianès i la Diputació de Barcelona, que convida a formar-se, reflexionar i aprendre.

Enguany s'hi impartiran les següents accions formatives:

- Curs de català nivell superior (15 h) - Formació específica en la correcció i pro-

ducció de textos orals i escrits en llengua catalana, aprofundint en el coneixement de l'estàndard i de la gramàtica normativa.

- Curs de gestió de les emocions - Eines de millora per a la vida diària (20h) - Com funciona el nostre cervell, domini de l'empatia, saber gestionar l'assertivitat...

Aquests cursos compten amb professors universitaris o amb solvència educativa, amb continguts de qualitat i accessibilitat de comprensió.

La Universitat d'Estiu del Moianès - Universitat d'Estiu Ramon Llull 2015 comença aquesta proposta amb la voluntat d'anar-se obrint a altres camps que puguin interessar als moianesencs i moianesenques.

2ª Escola d'Emprenedors

Després de l'èxit de la primera edició de l'Escola d'Emprenedors del Moianès, l'any passat, el Consorci del Moianès organitza, entre el 13 i el 24 de juliol, la segona edició. L'escola consisteix en un cicle formatiu intensiu adreçat a qualsevol persona amb ganes d'aprendre a emprendre, a qualsevol empresa de recent creació i a joves que vulguin accedir al mercat laboral, amb l'objectiu de facilitar competències, habilitats i eines per a desenvolupar l'emprenedoria al Moianès. En aquest cicle de formació intensiu es tractaran, de manera pràctica, aspectes d'emprenedoria i màrqueting personal, creativitat, idees i innovació, i es coneixeran els processos administratius necessaris per a la creació d'una activitat empresarial. També comptarà amb una taula rodona d'emprenedors que han consolidat el seu projecte empresarial i en la darrera sessió es farà una visita a una empresa del territori. La novetat que s'hi incorpora és una sessió d'*Elevator Pitch*, amb l'objectiu d'aprendre a comunicar el pla de negoci o les compe-

tències laborals en cinc minuts davant d'inversors o en les entrevistes de feina.

Els alcaldes del Moianès, premiats

El diari *Regió7* cada any proposa un premi «Estrella» a la bona gestió d'un projecte, a la feina ben feta... és un guardó positiu. Enguany els premiats han estat els alcaldes del Moianès, amb més de tres-cents vots i una diferència aclaparadora, reconeixent-los la tasca i el treball en equip a l'hora de liderar el procés participatiu per a la creació de la comarca del Moianès. Els premis van ser lliurats el dia 26 de maig a Manresa.

Setmana Bio al Moianès

El 2 de juny es va fer una visita guiada pel recorregut que fa l'espelta, des del camp fins a la taula: un procés que al Moianès té lloc en un espai de menys de tres quilòmetres! Es va visitar un camp de la Grossa, es va veure com es mol el gra al molí de Natureco i, finalment, com es fa la pasta a l'obrador de Pastes La Moianesa. Hi varen participar una trentena de persones. La Setmana Bio per l'alimentació ecològica és una iniciativa que agrupa un seguit d'actuacions amb l'objectiu comú de promocionar i donar a conèixer el sis-

tema de producció i alimentació ecològica, i difondre'l i promocionar-lo conjuntament, i que s'organitza des del Departament d'Agricultura de la Generalitat. En el cas del Moianès, la «ruta de l'espelta» va ser premi Biocultura 2010.

Visita de l'Agència de Turisme

El 17 de juny, directors de la xarxa d'oficines a l'exterior de l'Agència Catalana de Turisme van visitar el Moianès. Els delegats que l'agència té repartits per diferents ciutats del món, cada any fan un parell de reunions a Catalunya, per tal de posar en comú el treball fet a cada país. Aquesta vegada es van reunir a Vic i després van decidir visitar el Moianès per conèixer la nova comarca i els recursos turístics que els pot oferir per a poder-los vendre. La visita va consistir en un dinar al restaurant Magadins Vell amb productes de la terra, després del qual la tècnica de l'àrea de dinamització turística i comercial del Consorci del Moianès i la vice-presidenta del Consorci els van explicar les potencialitats turístiques de la comarca. Per acabar, van visitar, a l'Estany, el centre d'interpretació, l'Ecomuseu, la mina i el monestir. Per raons de temps no es van poder visitar les Coves del Toll.

Projecte «Joves per l'ocupació» (fot. Consorci del Moianès)

Notícies de l'Estany

Maria Estany Esparó i Mònica Sentias

Les activitats que es van portar a terme el mes d'abril a l'Estany es van iniciar durant la Setmana Santa. El 3 d'abril, Divendres Sant, a les onze del matí es va fer el viacrucis; a dos quarts de dotze, un taller de vitralls com els de la Sagrada Família, a càrrec d'Isabel Fonoll; a la tarda, funció litúrgica de la Passió i Mort del Senyor; també, al local del cine, es va projectar la pel·lícula *Zooboig*.

L'endemà, 4 d'abril, al vespre s'oficià la Vetlla Pasqual. Al Bar Monestir es va fer un sopar-concert amb en Quim Vila, que presentava *Algun altre suggeriment resolutiu i coherent que no sigui un estat independent?*.

El diumenge de Pasqua el grup caramellaire Sortits de l'Ou va cantar i ballar pel poble. També va fer una actuació a la residència Pressegué, un esmorzar col·lectiu i un final de festa a la pista vella. Enguany es van interpretar cançons i balls nous, i hi hagué una ballada de sardanes.

El divendres dia 10 d'abril es va fer la presentació del llibre *La Catalunya rebel*, de Josep Montoya i Pol Huguet, que ex-

plica itineraris per la vall de la Gavarresa. L'endemà es va fer el joc del quinto per col·laborar amb el viatge a Madrid dels alumnes de cicle superior de l'escola.

El dissabte dia 18 del mateix mes, Esquerra Republicana de Catalunya va organitzar al cine de l'Estany la projecció de la pel·lícula *L'endemà* i un debat amb Isona Passola.

El divendres 24 d'abril es va celebrar a l'Estany la festa de la ZER del Moianès Llevant. Els alumnes de Castellcir, Collsuspina, Sant Quirze Safaja i l'Estany mateix van poder compartir un dia d'itineraris, àpats, actuacions... i van gaudir de l'escola nova.

El dissabte dia 2 de maig al vespre hi va haver una actuació a Ca la Tona de TR80 Tremendu.

El diumenge dia 17 del mateix mes, al matí, el grup de CiU de l'Estany va explicar el seu programa electoral.

Del 18 al 22 de maig els alumnes de cicle superior de l'escola de l'Estany amb els seus companys de la ZER van anar de viatge a Madrid amb el projecte «Jugar y

convivir», on van compartir una setmana d'activitats cooperatives amb alumnes de Madrid, Cadis, Valladolid i Tenerife.

El divendres 22 de maig al vespre el grup d'ERC va explicar el seu programa electoral. El diumenge 24 hi va haver les eleccions municipals.

El dissabte dia 6 de juny els caramellaire Sortits de l'Ou, com a premi de les seves actuacions, van fer una sortida al Tibidabo de Barcelona, on grans i xics pogueren gaudir de les atraccions.

El divendres dia 12 del mateix mes es va celebrar la festa de final de curs de l'escola de l'Estany, amb jocs i actuacions.

El dissabte dia 13 es va constituir el nou ajuntament.

El dia 2 de maig va morir Josep Pujol i Rabat, de cinquanta-dos anys. El dia 4 del mateix mes va morir Joan Custó, de vuitanta-tres anys. I el dia 22 morí Felip Cid i Rafael, de vuitanta-quatre anys. Donem el condol a les seves famílies.

Una nova comarca (I)

Agustina Cantó

Crec que pot ser interessant fer una petita ressenya dels deu pobles que formen la nova comarca oficial del Moianès. Tots els moianesos coneixem més o menys els nuclis que la formen, però jo com a filla de Moià sento l'orgull de pertànyer a una comarca natural fins fa poc dividida entre el Bages, Osona i el Vallès Oriental. Els deu municipis que la integren estan emparats per valls, boscos, serres, rierols i alberguen unes persones orgulloses de ser filles o residents d'un altiplà que li dona personalitat diferenciada.

MOIÀ. És la capital de la comarca, amb 5.760 habitants i una altitud de 717 metres. És el poble on vaig néixer i n'estimo cada racó perquè el sentiment no el pots pas arrencar del cor. Com és sabut, Moià és la vila nadiua del polític Rafel Casanova, del tenor Francesc Viñas, del gran actor Pius Daví, del ninotaire Picanyol i dels fundadors de la Fura dels Baus, companyia de teatre de renom internacional. Arribant a Moià des de Castellterçol, veus una vila emparada per les serres de tramuntana i el campanar que sobresurt majestuós. Vila de carrers estrets que semblen enfilarse cap al cel, dona goig de passejar pel nucli antic, descansar en el meravellós parc,

contemplar la panoràmica des de la costa de la Creu, admirar el jardí botànic que hi ha allí o berenar al Molí Nou. Bressol de l'Escola Pia a Espanya, l'edifici escolapi sobresurt a la part alta de la vila, amb l'església de Sant Antoni de Pàdua i l'escola on s'han format molts moianesos. Tenim una casa de la vila que és un palau i gaudim d'una institució per a la gent gran amb totes les comoditats: l'Esplai. Comptem també amb les prehistòriques coves del Toll, de gran valor turístic, així com amb el Museu Arqueològic, situat davant el temple barroc, un temple que per les seves dimensions podria confondre's amb una catedral. Als afores, l'edifici de Castelnou i la capella de Sant Andreu, amb les ruïnes del castell de Clarà, són relíquies d'un passat esplendorós. Amb mercat setmanal el diumenge i amb molts propietaris de segona residència, és un poble viu, principalment els caps de setmana. Ara bé, a Moià li fa falta un teatre: una capital de comarca no pot mancar d'un local per a fer-hi espectacles i altres activitats. És com una ferida que els moianesos necessitem curar.

CALDERS: El poble de Calders té 949 h i està a 553 m d'altitud. L'església parroquial és dedicada a sant Vicenç. Té

Ballada a la pista vella (fot. Joan Purí)

Collsuspina (fot. C.I.C. - Moià)

un carrer interminable que mena de Moià cap a Artés. Travessa el poble la carretera de Manresa. Situat en una carena, gaudeix de molt bones vistes, sobre el Pirineu, sobre Montserrat, sobre el Montcau, sobre Monistrol de Calders, etc. El poble pròpiament dit és ampliat per la urbanització de la Guàrdia.

CASTELLCIR: Poble molt proper a Castellterçol, té 718 h i una altitud d'uns 700 m. És interessant passejar-se per l'interior de la població i visitar les rodalies. L'església vella de Sant Andreu ja es troba mencionada l'any 939. Compta amb un espectacular castell, anomenat de la Popa perquè té forma de vaixell, que data del segle X. Passen pel terme municipal dues rieres: la de Castellcir, que arrenca de Sauva Negra i va cap al sud, i la de Fontscalents, que va cap al nord. Per això hi ha moltes fonts, antics molins i balnes d'una bellesa singular.

CASTELLTERÇOL: Poble que albiro des de casa meua (a Moià), és el bressol del polític Prat de la Riba, que hi té una casa-museu, casa on també va morir. Quan arriba la nit i des de casa veig com brillen les llums castellterçolenques, les imagino com un mar de barquetes que parpe-

llegen i em saluden. Amb 2.400 h i una altitud mitjana de 736 m, Castellterçol és un poble conegut pels estiuejants durant anys i manté velles tradicions, com l'esquadella per Carnestoltes, el Ball del Ciri i la coneguda Dansa de Castellterçol. S'hi troben el castell de Sant Miquel, diversos pous de glaç i s'hi celebra anualment un concurs de gossos d'atura, amb participació de pastors de llocs ben llunyans.

COLLSUSPINA: Poblet de 338 h i situat a 900 m, està dividit en dos nuclis per la carretera de Vic a Manresa. Té un carrer ample, que recorda l'Oest americà, cases de pedra i una església, començada en 1502 i dedicada a la Mare de Déu dels Socors. Gaudeix de bones referències gastronòmiques. Els boscos de roures que l'envolten són una temptació per a passar una tarda tranquil·la amb un llibre i escoltant el cant dels ocells. L'altre nucli de la població mena cap a la capella de Sant Cugat de Gavadons, al cim d'una muntanyola des d'on s'albira una panoràmica excepcional d'Osona. L'ermita solitària no es rendeix al pas del temps, respirar l'aire pur és vida i des d'aquell cim t'adones de la teua petitesa i de la immensitat d'un món sense fronteres.

LA TOSCA

LA TOSCA també es llegeix a Madrid: els «partits càrtel»

Josep Font

En LA TOSCA núm. 751, corresponent als mesos de febrer-març, publicàvem una entrevista amb Gemma Ubasart, secretària general del partit Podem a Catalunya. La Gemma va voler comentar i compartir a les xarxes socials aquella entrevista. Al cap de poc temps, Ignacio Molina, un professor de Ciències Polítiques i Relacions Internacionals a la Universitat Autònoma de Madrid, felicitava la Gemma, agraïa l'entrevista i feia una precisió al seu redactor, que presentem i contextualitzem amb els nostres lectors.

El partit *Podemos* ha encunyat i popularitzat el terme «casta». Gemma Ubasart precisava en aquella entrevista que darrere el terme casta hi havia investigació acadèmica, ja que s'ha analitzat una tipologia de «partits càrtel» (vam publicar a LA TOSCA). Ignacio Molina, a qui agraïm el seu interès, va especificar que l'expressió correcta és «partits càrtel» i que la principal

aportació teòrica és fruit dels professors Richard S. Katz i Peter Maier.

Ambdós autors van publicar *Changing models of party organization and party democracy: the emergence of the cartel party*. En resum, aquesta teoria política adverteix que en les polítiques democràtiques avançades els partits polítics, més que competir de veritat els uns amb els altres, es distribueixen part dels recursos de l'Estat, i que bona part dels objectius que es proposen són autoreferencials, amb interessos professionals i econòmics per a aconseguir recursos de l'Estat. El principal propòsit d'aquests partits seria la seva subsistència. També es fa referència en aquesta obra a com, gradualment, es fa borrosa la

distinció entre membres i no membres del partit (convidant independents a primàries, permetent el vot de persones que donen suport al partit, etc.). Per sobre de tot, es conclou, amb l'emergència dels partits càrtel, «la política es va despolititzant gradualment».

CLÍNICA DENTAL PUJOL

Ctra. de Manresa, 35 - Baixos
08180 Moià
www.clinicadentalmoia.com
Tel. 93 830 06 98
Mòbil 629 058 269

ODONTOLOGIA GENERAL
URGÈNCIES
ORTODÒNCIA
IMPLANTS

Fundació de LA TOSCA

Joan Roca

Mossèn Josep Estevadeordal i Vall-llobera, que era prevere del bisbat de Barcelona i que exercia el seu ministeri a Corbera de Llobregat, va exhaurir les seves forces, a causa de l'excés de treball, i vingué a Moià, la seva vila nadiua, a fer cura de repòs. Passà una temporada al Molí del Perer, perquè era cosí germà del meu pare i el lloc era propici per a refer-se un xic, allà en plena natura i estant en família. Quan s'hagué refet una miqueta, va tornar a la vila, a casa seva (cal Vilalta, al començament de l'actual avinguda de la Vila, cantonada amb l'actual carrer de l'Hospital), on gaudia de la companyia del seu pare, germana Maria i oncles solters.

Ara bé, com que era home inquiet i treballador, aviat es va fer amic del jovent del poble i així es començà a gestar LA TOSCA, ja que es va trobar amb jovent educat a l'Escola Pia i concretament pel P. Francesc Sagrera i Riera, gran educador, jovent que constituí un cos de redacció eficient i així pogué sortir la nova revista, exactament per l'abril de l'any 1947. Mn. Josep Estevadeordal anava dirigint la publicació, primer des de Moià mateix i després des de Mollet del Vallès, on fou destinat pel bisbe de Barcelona un cop acabat el període de repòs.

Tanmateix, ni ell ni ningú no podia pensar aleshores que aquella revista, malgrat les dificultats que forçosament ha trobat pel camí, arribés al seixanta-novè aniversari sense cap interrupció i gaudint,

a l'hora present, d'una esplèndida florida de primavera, amb gent jove que la porten entusiàsticament.

Es dóna el cas que darrerament he repassat un xic la col·lecció de LA TOSCA i els seus índexs, que per a mi són una peça molt valuosa. Quedo espaterrat en veure el seu enorme contingut històric i cultural, que abraça més de dues generacions senceres, contingut completat per una altra revista, *Modilianum*, fundada pel P. Llogari Picanyol, escolapi, i continuada, després d'una interrupció deguda a la mort del fundador, per un competent equip de moianesos. Crec que poquíssimes poblacions de les dimensions de la nostra poden gaudir de dues publicacions similars.

Tornant a LA TOSCA, al llarg de tants anys s'hi ha acumulat un munt d'informació, centenars d'entrevistes, multitud de col·laboracions, notícies de tota mena, comentaris, etc. Per a mi constitueix un tresor en la meva vellesa. I, per la meua proximitat amb el fundador, Mn. Estevadeordal, he volgut fer aquest senzill escrit, donant les gràcies a tots els qui han fet possible aquesta perseverança. La meua gratitud per a tots, tant pels qui actualment estan al peu del canó com pels qui ja no hi són. I, encara que pròpiament no em pertoqui a mi de fer-ho, no em sé estar d'agrair també la col·laboració dels subscriptors de la revista, perquè sense ells tampoc no hauria estat possible aquesta magna realitat moianesa.

Mn. Josep Estevadeordal

LLETRES

El carrer de Sant Sebastià

Marian Baqués

El carrer de Sant Sebastià és bonic. A qualsevol hora del dia o de la nit, i al llarg de la roda de l'any. Camineu-hi amb el sol de ponent llepant la part alta de les façanes després d'una pluja; gaudiu-ne amb la llum dels fanals irradiant sobre les seves cases. M'encanta la seva línia sinuosa que anguleja amb suavitat. Les cases han sabut conservar la pedra del temps en què foren construïdes. El carrer de Sant Sebastià sorprèn la primera vegada que es veu; s'admira quan s'hi viu.

En Ramon Tarter en parla en el programa dels Tres Tombs del 2001. A la segona meitat del segle XVI, el vell clos a l'interior de les muralles esclata i s'obren els dos ravals. El de Dalt —«en lo camí que mena a Manresa, en el lloc anomenat collet de Sant Martí»— és el nostre carrer, que a partir de 1833 ja és citat amb el nom del sant patró. Era més llarg, ja que anava de l'església de Sant Sebastià fins a la de Sant Josep.

El cronista continua fent un repàs de cadascuna de les cases: cal Sataire; a

cal Figueres hi havia un fuster; a cal Carter hi havia viscut un notari; a les Voltes, en Ramon Florensa, paraire i fabricant; a cal Fermí, els Llobateres; al seu costat, la casa del Francesc Vilarrúbia, notari; l'església de Sant Josep. A l'altra vorera: cal Calderó, hi visqueren els rellotgers Josep Senesteva i Francesc Crusat i el comandant de la guarnició moianesa durant la crema, en Pere Màrtir de Febrer; una altra casa era del farmacèutic Gonçal de Febrer; de les Gràfiques Íster d'avui se'n deia cal Ciuró, que eren basters, que fou la segona casa dels escolapis —la primera, al carrer de les Joies—; els escolapis, a inicis del XVIII compraren el terreny a la pubilla de cal Cuirater per a edificar-hi l'actual col·legi; a cal Xopina hi havia en Bartomeu Bosch. Si entrem a plaça, hi trobem l'hostal, que cremà en 1839 i, després, esdevingué la Casa de la Vila.

Un carrer són les seves cases, la seva gent. Visualitzeu estampes de vida del carrer, a l'època que vulgueu dels tres llargs segles. La canalla, les dones i els homes, els avis i les àvies. El moviment

El carrer de Sant Sebastià (fot. C.I.C. – Moià)

d'un dia feiner i d'un dia de festa. Com vivien el pas del calendari. Intenteu refer-ne les olors —i pudors!— de la gent, de les cuines, de les tasques menestrals, del bestiar, de les aigües brutes... Quins sons sentiríeu? El xerric dels carros, les potades dels cavalls, el silenci de les cases. Les mans de les dones, com les notaríeu? Bàsicament: gaudiu del —per a mi— millor carrer de Moià: hi tinc casa meva. Un carrer que no volem que, de cap manera, canviï el seu aire.

I si avui parlem de la casa?

L'arrel grega de la paraula —*oikos*— és prou suggerent. D'aquí ens ve *ecologia*, que, en una estricta traducció etimològica, podem interpretar com a «ciència de la casa», entesa com a estada, com a medi. *Economia* vindria a ser «la norma de la casa». En llatí, *domus*. D'aquí, per exemple, *domesticar* que seria com «fer de casa». *Dominus*, «el senyor de la casa, l'amo». *Domini*, «les terres del senyor de la casa». *Dona* vol dir «la mestressa de casa». Un joiell del català són els articles *En* i *Na*, que posem davant de noms de persones: «En Pere», «Na Maria». I ens podríem allargar.

Acabo de gaudir de Satish Kumar (*Tierra, alma, sociedad. Una nueva trinidad para nuestro tiempo*, Barcelona 2014). És hindú, fundador i director del Schumacher College. Té influències de l'hinduisme, el jainisme, el budisme; de Gandhi i de Tagore. Amplia el món de l'educació. A la pàgina 109 diu: «La paraula grega *oikos* significa "llar". Segons el saber dels filòsofs grecs, la llar és on un hom viu i on estableix relacions. A casa ens relacionem amb els nostres pares, esposa, fills, etcètera, però la nostra llar i les nostres relacions no es limiten al lloc on dormim, mengem i tenim cura de la nostra família. Segons la filosofia grega, la idea de llar és molt més àmplia. El nostre veïnatge també és la nostra llar. I també ho és la nostra ciutat, la nostra nació, el nostre continent i

tot el planeta. Totes les espècies del nostre planeta estan relacionades. Estem fets els uns dels altres i hem evolucionat junts. El coneixement d'aquestes relacions, el saber que tots estem interconnectats i som interdependents és ecologia».

Václav Havel és un mite a Txèquia: dedicat al teatre, lluitador per les llibertats del seu país, fins a ser-ne president. Escriu en *Meditaciones estivales*: «Per a cada persona la casa és una de les experiències existencials bàsiques. Allò que la persona percep com a casa pròpia es pot comparar a un conjunt de cercles concèntrics en el centre del qual es troba el nostre ego» (Barcelona 1994, p. 22).

Les persones projectem en la casa allò que som. Els psicòlegs ho han aprofitat per a fer-ne tests —en diuen «tècniques projectives»—. Des de fa més de cinquanta anys, el test de John N. Buck es fa servir en psicologia clínica. Mireu què diu: «Sembla que la casa genera una barreja d'associacions conscients i inconscients referides a la llar i a les relacions interpersonals més íntimes. En el cas dels nens, la casa sembla destacar el grau d'adaptació envers els germans i els pares, en especial envers la mare. Mentre que en els adults reflecteix el nivell d'ajustament a la situació domèstica en general i, més específicament, al cònjuge i als fills, si n'hi ha» (*Casa – Árbol – Persona. Técnica de dibujo proyectivo*, Madrid 2008, p. 54).

Jaume Barri és un cantautor que ha compost un estol de cançons amb un gust poètic que connecta amb el món dels infants. Anem-hi!

*L'avi m'ha dit que si em porto molt bé
em donarà un regalet:
una caseta que ha fet de paper
amb un osset rialler.*

Tant de bo la poguéssim continuar cantant! (*Llepolies*, CD de l'autor).

PUBLICACIONS

Llibres, mapes i discos

Jesús Cano Sánchez. *El Bertí: flaixos d'una cinglera*

Santa Eulàlia de Ronçana: Impremta Galobart, 2015. 178 pp.

Llibre profusament il·lustrat, però també amb acurades dades de caràcter geogràfic, geològic, botànic, zoològic, històric, etc. sobre els cingles de Bertí, zona pertanyent als municipis de Bigues i Riells, la Garriga, l'Ametlla del Vallès, Sant Martí de Centelles i Sant Quirze Safaja (a on correspon l'antic poble de Bertí).

Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya. *Mapa comarcal de Catalunya. Moianès. 1:50 000*

Barcelona: ICGC, 2015. 1 mapa

Just acabat d'aprovar de manera oficial el Moianès, l'ICGC ha publicat el corresponent mapa comarcal. La toponíma segueix el *Nomenclàtor oficial de toponímia major*. Per l'abril del 2014 l'ICGC ja havia editat el mapa topogràfic corresponent al Moianès com a unitat geogràfica, a escala 1:25 000.

VII Jornades Solidàries [enregistrament sonor]

[Collsuspina]: Associació Artística Desperta Espurnes, 2013. 2 CD

Els dies 9, 10, 16 i 17 de maig, els Desperta Espurnes van celebrar les VII Jornades Solidàries entre Collsuspina i Moià. Els discs els han editat gràcies a la col·laboració desinteressada de diversos músics i al suport dels comerços dels pobles. La seva venda es destina als projectes solidaris de Colòmbia i Nicaragua.

Revistes

—**Cavall Fort**, núm. 1269 (1ª quinzena juny 2015), amb l'article divulgatiu «Belles romanes», de M. Àngels Petit.

—**Full Diocesà**, del 14-6-2015, amb una necrològica de Mn. Pere Sala i Marquilles, prevere resident a Moià.

—**L'Esplai**, núm. 219 (juny 2015), butlletí informatiu de l'Associació de Gent Gran de Moià, amb 4 pàgines.

—**La Calderina**, núm. 8 [maig 2015], revista de Calders.

—**Llengua Nacional**, núm. 91 (2025), amb els articles «Qüestions sobre pronoms febles», de Josep Ruaix, i «Sobre el règim del verb "pensar"», de Carles Riera, i la ressenya de *Encontres, figures, paisatges*, de Jacint Torrents, signada també per J. Ruaix.

—**Núvol**, revista digital (15-6-2015), amb l'article «Josep Ruaix. Un gramàtic poc reconegut», signat per Mercè Espuny i Pujol.

Diaris

Regió7

2-5-2015

«Els vots donen força al projecte; actuarem com si tinguéssim rivals», entrevista a Oriol Batlló, alcalde de Collsuspina.

14-5-2015

«El govern central concedeix a Moià el pla d'ajust amb 7,3 milions d'euros. El ministeri deixarà de retenir a l'ajuntament el 50% de la participació en els ingressos de l'Estat».

19-5-2015

«Bolca un camió a Calders en xocar contra un porc senglar». «La Fira d'Artesania omple Granera d'activitats i visitants». «Una quarantena de Seat 600 omplen el centre de Moià en una trobada».

20-5-2015

«Roben d'una ermita de Castellterçol el pedró amb la marededéu i la creu. Els lladres van arrencar la part superior de l'estructura. Espolien imatges i objectes de culte d'una capella de Castellcir». «Moià concentra les forces a sortir del forat negre. L'equip de govern ha estat condicionat per un endeutament heretat que a principi de mandat se situava en uns 25 milions d'euros».

22-5-2015

«L'Ajuntament de Moià es personarà en tres processos judicials sobre el període Montràs. Els procediments afecten operacions de Moià-Futur, convenis urbanístics i el col·lector que va quedar per fer en un polígon».

25-5-2015

«El primer Consell del Moianès serà republicà. ERC tindrà 10 representants en el nou organisme, que li donaran la majoria absoluta, i CiU serà segona força amb 6». «Dionís Guiteras arrasa a Moià en el que anuncia que serà el seu darrer mandat. AraMoià-AM obté 10 regidors a l'ajuntament».

28-5-2015

«Guiteras confia que el Consell del Moianès sumarà tots els partits en un pacte d'unitat. ERC té majoria per a governar sola, però es busca un model "que ens acosti a la gestió del consorci"». «Esport7 i Judo Moià brillen en el català aleví i benjamí a Palamós».

EL PUNT AVUI+

7-5-2015

«El poble on tot se sap no coneix els fantasmes», reportatge sobre les eleccions municipals a l'Estany.

BREUS

L'ajuntament haurà d'indemnitzar els professors de l'Escola de Música

El desembre del 2012, les dificultats econòmiques i la voluntat de crear una escola de música comarcal van portar al tancament de l'Escola Municipal de Música. Tots els professors van ser acomiadats sense cap mena d'indemnització, seguint la llei i l'assessorament de la Diputació, segons fonts municipals. La forma i les circumstàncies van molestar tant els professors, que van portar el cas a judici. En primera instància, els jutjats de Manresa van donar la raó als professors. L'ajuntament va recórrer la sentència i el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya també dictà sentència a favor del professorat. L'ajuntament va elevar el cas al Tribunal Suprem, a Madrid, que també ha sentenciat que els acomiadaments van ser improcedents. La sentència és ferma i la indemnització, els interessos i les despeses judicials tindran un cost de 150.000 euros per a l'Ajuntament de Moià. Mal començament de legislatura, en constatar que, amb aquests 24 milions de les antigues pessetes, l'escola hauria pogut rutllar uns quants anys més.

Moianesos premiats

El moianès Marc Pedrals, juntament amb Pep Fillat, de Tremp —ambdós, membres del Club The Busseing Pallars— han obtingut el tercer premi del campionat de vídeo subaquàtic de Catalunya, Video-

Cat 2015, que ha tingut lloc a Platja d'Aro. Amb aquest guardó també ha aconseguit ser seleccionats per al campionat d'Espanya de l'especialitat.

Ha sortit publicat el *Jeux Floraux du Genêt d'Or 2015*, anuari dels Jocs Florals del Rosselló, en què enguany han estat premiats els poetes o escriptors moianesos: Glòria Pons (per «Més enllà on neix el sol»), Mateu Trenchs i Verdager (per dues sardanes: «Primavera a Moià» i «La Natàlia i l'Oriol»), Mariola Rafart i Roca (per «El meu exili»); també els infants moianesos Emma Casassas Vilardell i Aina Casassas Vilardell.

Sant Isidre

L'Agropecuària del Moianès va organitzar una sèrie d'actes amb motiu de la festa de Sant Isidre, el divendres dia 15 de maig. A 2/4 de 10 del matí, al pati de la cooperativa, botifarrada popular; a 2/4 de 12, davant l'església parroquial, benedicció de tractors; a les 12 de migdia, al temple parroquial, missa en honor del sant.

Exposicions

Al Museu de la Pell de Vic, l'artista-forjador moianès Nils Plans ha presentat els seus treballs de forja artística *De bèstia a bèstia*. Ha pogut ser visitada fins al dia 5 de juliol.

El cap de setmana del 13 i 14 de juny tingué lloc a la sala d'exposicions del

Sant Antoni, 14
08180 MOIÀ

Tel. 93 830 03 02

Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants i periodòncia
Blanquejaments

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS

Dra. Carlota Anfruns Damians - Odontòloga i Màster en Od. Integrada d'adults
Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg

Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

Visites diàries

Casal una exposició d'art infantil fet pels alumnes del taller de l'escola d'art Forma, centre d'expressió plàstica tant per a infants com per a adults.

Teatre

Els grup de teatre de l'Esplai de la Gent Gran de Moià ha participat en les VII Jornades Solidàries a Collsuspina, el vespre del dia 9 de maig, amb la representació de l'obra *La meva dona és una santa*, amb notable presència de públic.

El grup infantil i juvenil Gominola Teatre va posar en escena a la Sala d'espectacles de l'Esplai de la Gent Gran, el diumenge 17 i el dissabte 30 de maig, les obres *El flautista d'Hamelín* i *Quin embolic!*, sota la direcció d'Isabel Segura, de La Milà i de la jove directora i autora de l'obra, Mireia Garolera.

Concerts

Una vuitantena d'escolars moianesos de cinquè curs juntament amb cinc escolars més del Bages, van participar el dia 11 de maig al teatre Kursaal de Manresa en la novena edició de Cantània, activitat que ja fa vint-i-sis anys que promou l'Auditori de Barcelona. Aquest any, l'obra interpretada ha estat *Al bell mig de la terra*, de la dramaturga Carlota Subirós, música de Xavier Pagès i la direcció musical d'Elisenda Carrasco i Josep Prats. Van ser acompanyats per una orquestra de quinze músics, dos narradors i dos barítons. Durant el curs escolar la cantata s'ha assajat a cada escola i es va posar en comú el dia assenyalat. A l'Escola Josep Orriols i Roca es va fer sota la direcció de Joana Figueras i a l'Escola Pia sota la direcció de Xavier Jo. Aquesta cantata es canta des del mes d'abril fins al juny en diversos auditoris de Catalunya (Barcelona, el Vendrell, Figueres, Granollers, Mataró, Olot, Sant Cugat, Vic, Vilafranca) i altres indrets espanyols, com ara Saragossa, Sevilla i Valladolid, i a les ciutats europe-

es de Brussel·les, Coblença i Neustadt d'Alemanya. En total hi participen més de 40.000 escolars europeus.

El dia 31 de maig, la coral moianesa Cor Xera, sota la direcció de Mireia Subirana, oferí a la sala d'espectacles de l'Esplai de la Gent Gran de Moià el seu concert de primavera, amb un repertori basat principalment en cançons estrangeres.

El diumenge 14 de juny, la Coral de Moià presentà el seu ja tradicional concert de cant coral de primavera a l'Auditori de Sant Josep, sota la direcció de Mireia Miralles. Aquesta vegada van estar acompanyats per la Coral Silene, de Sils, dirigida per Fina València. El programa proposat va tenir dues parts: una cantada de la coral visitant i una altra per la Coral de Moià. Tancà el concert l'espiritual negre *Good news*, cantat per totes dues corals.

Avets

L'Associació Rusc i Avets havia convocat per al 27 de juny al matí la darrera assemblea conjunta d'aquestes dues comunitats al servei de persones discapacitades. En endavant, funcionaran separatament. L'assemblea estava previst que es completés amb la pintura d'un mur i un dinar de germanor.

Els Amics Lectors de l'Esplai

En LA TOSCA del proppassat mes de maig, en fer-nos ressò de les activitats celebrades amb motiu del dia de Sant Jordi, ens vàrem descuidar d'esmentar la intervenció del grup Amics dels Lectors de l'Esplai, que van fer diverses lectures a la plaça Major, acompanyant els nois i noies de les escoles. Lamentem l'oblit.

Agraïment

La família de Joan Farràs i Rovira, que va finir el proppassat dia 18 d'abril, a l'edat de seixanta-cinc anys, agraeix a tothom les mostres de condol rebudes per tan sensible pèrdua. Moltes gràcies.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Elías Aguilera Wolf, fill de Daniel i de Ramona, dia 20 d'abril.

Julen Gabriel Olvera Castillo, filla de Ligia i de Calixto, dia 26 d'abril.

Clàudia Ramos Alcañiz, filla de Maria i de Raül, dia 29 d'abril.

Laira Ponsa Carrasco, filla de Sílvia i de Martí, dia 5 de maig.

Pia Katharina Rodríguez Coello, filla d'Elena i de Freddy, dia 8 de maig.

Oriol Martínez Lloret, fill de Carles i de Marina, dia 31 de maig.

Abril Capdevila Morales, filla d'Àngela i d'Albert, dia 1 de juny.

Kilian Ferrer Bacter, fill d'Isar i de Carmen, dia 2 de juny.

Defuncions

Mercè Serra Montal, de noranta-dos anys, dia 29 d'abril.

Josep Picañol Solà, de noranta-sis anys, dia 4 de maig.

Mn. Pere Sala Marquilles, de noranta-vuit anys, dia 14 de maig.

Mn. Miquel Codina Font, de vuitanta-quatre anys (i nascut a Moià), dia 23 de maig, a Barcelona.

Àngels de las Heras Prat, de setanta-vuit anys, dia 23 de maig.

Leonor Mas Barniquel, de seixanta-quatre anys (i nascuda a Moià), dia 24 de maig, a Artés.

Ramon Miró Pladevall, de setanta-un anys (i vinculat amb Moià), dia 27 de maig, a Barcelona.

Ramon Forcada Pedrals, de noranta-un anys, vidu de Balbina Fernández, dia 28 de maig.

Mercè Rovira Vila, de vuitanta-sis anys, vídua de Valentí Ponsa, dia 8 de juny.

Manuel Bernal Reyes, de vuitanta-set anys, dia 13 de juny.

Josefina Fàbregas i Fontfreda, de noranta-tres anys (i nascuda a Moià), vídua de Valentí Piqué, dia 14 de juny, a Terrassa.

Maria Singla Llucià, de vuitanta-cinc anys, vídua de Joan Padrisa Capdevila, dia 17 de juny.

Matrimonis

Jordi Vidal Morera, de Moià, amb Elisabeth Comas Rosés, de Barcelona, dia 23 de maig.

C	A	Ñ	A	S	R	Q	P	R	E	T	R	A	T	G
G	H	K	N	A	V	A	R	R	O	Z	V	N	L	U
B	Z	U	F	A	R	R	O	G	I	B	I	I	U	I
V	D	J	K	O	Q	A	T	Z	V	P	A	H	E	T
Q	I	W	X	G	T	L	F	E	M	M	A	P	H	E
E	T	S	R	I	O	C	A	R	A	Z	I	R	Z	R
I	A	P	E	R	G	A	C	L	U	S	E	L	L	A
V	L	R	R	B	V	N	T	O	M	K	Q	Z	J	S
W	I	S	R	A	N	T	D	N	E	P	E	D	N	X
V	V	A	E	U	M	A	Q	L	P	U	L	S	C	L
V	E	J	F	H	W	R	E	Y	N	E	S	A	P	D
W	D	C	Q	S	G	I	R	N	X	P	O	C	C	R
Q	P	P	Y	R	B	L	C	T	N	B	Z	O	A	M
Z	A	G	V	T	L	L	T	I	Y	N	Y	R	I	S
A	C	B	G	X	F	A	S	I	R	D	A	P	T	S

SOPA DE LLETRES

Elvira Permanyer

Regidors de Moià

Busqueu el primer cognom dels tretze regidors de Moià elegits en les eleccions del passat 24 de maig.

Podeu trobar els noms a la pàgina 50.

NECROLÒGIQUES

Mn. Pere Sala. Dibuix de Laura Vilardell

Mn. Pere Sala, *in memoriam* Josep Ruaix

El dia 14 de maig va morir Mn. Pere Sala i Marquilles, prevere jubilat resident a Moià. Havia nascut a Castellterçol el 19 de març de 1917 i havia rebut l'orde del presbiterat el 29 de juny de 1943. Va exercir com a vicari a Balsareny i a Prats de Lluçanès. En 1946 entrà en l'orde del Císter, però en sortí en 1950. Llavors féu de vicari a la parròquia de Santa Maria d'Igualada, de regent i ecònom d'Oliznelles, de vicari de Sallent, d'ecònom de Tavèrnoles i de Vilalleons i de capellà de l'Hospital de la Santa Creu de Vic. A partir de 1985 quedà adscrit a la parròquia de Santa Maria de Moià, com a integrant de la seva Comunitat de Preveres, on exercí el seu ministeri sacerdotal amb gran esperit de servei i disponibilitat pastoral. En morir comptava noranta-vuit anys d'edat i setanta-dos de ministeri. La missa exequial se celebrà el dia 15 de maig, a l'església parroquial de Moià, sota la presidència del senyor bisbe de Vic i concelebrant-hi una vintena llarga de preveres. Que descansi en la pau del Senyor.

A Mn. Pere Sala, amb agraïment Glòria Pons

Bon pelegrí de la Divina Albada
i servidor d'eterna llibertat,
vós, amb el cor posat a l'estelada,
quantes lliçons d'amor ens heu donat!

Heu acostat Jesús a tanta gent!
Acompanyant sempre amb fe i amb coratge
a qui la vida tortura, al sofrent
i al moribund en son darrer viatge.

Amb ànim de servei, sempre heu vetllat,
sense fer fressa, mes amb valentia.
Heu pregat, heu servit, heu estimat,
durant molts anys, a tots i cada dia.

Ens heu mostrat que el servei és amor,
encoratjant-nos a portar una vida
lliurada als altres, sense cap enyor
d'allò que a l'home avui el vol i el crida.

Parlant amb vós trobàvem bons consells
i propostes per créixer amb alegria.
Diligent, heu atès joves i vells,
pregant amb gran fervor sempre a Maria.

Avui al cel hi haurà gran festa encara.
I Déu, que ben segur us estima tant,
us rep amb l'abraçada d'un bon Pare,
perquè vós heu viscut sempre estimant!

Adéu a Josep Picañol i Solà Rosa Ponsa

Ens ha deixat un home peculiar i molt bona persona. Amant de la natura i enamorat de les abelles, i encara més de la família i especialment dels seus néts.

El Pep de Calders —que així era com el coneixia la majoria de la gent— fou un treballador incansable, que, juntament amb la seva muller, la Teresa, treballava de sol a sol en els telers que tenien al carrer del Forn.

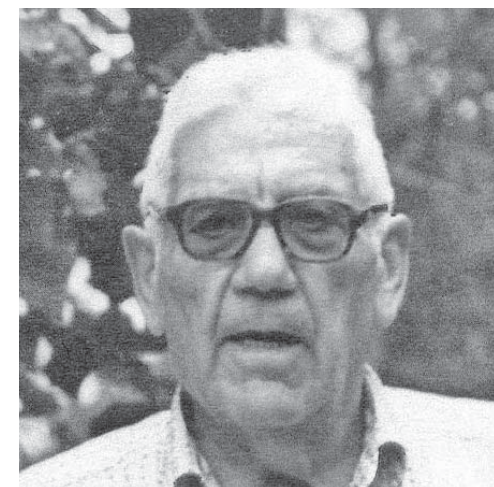
Avi: allà on estiguis, pensa en nosaltres, que nosaltres no t'oblidarem mai.

La família dóna les gràcies per totes les mostres de condol rebudes.

Decés de Mn. Miquel Codina Josep Ruaix

El dia 23 de maig vam perdre un altre sacerdot moianès: Mn. Miquel Codina i Font. Havia nascut a Moià (concretament, al mas de la Torreta) el 2 de març de 1931. Havent estudiat al Seminari de Vic, va ser ordenat de prevere pel juny de 1958 (cantà la primera missa a l'església parroquial de Moià el dia 29 d'aquell mes). Llavors inicià el seu ministeri eclesiàstic com a vicari de Sallent (1958). L'any següent es traslladà a l'Argentina, entre altres preveres de l'OCSHA (Obra de Cooperació Sacerdotal Hispano-Americana). En 1965 anà a ampliar estudis a Roma, alhora que ajudava algunes parròquies, i aconseguí el doctorat en sociologia per la Pontifícia Universitat de Sant Tomàs d'Aquino (coneguda com a Angelicum). Retornat a la diòcesi vigatana en 1968, va ser vicari de la catedral de Vic, director de la Casa Sacerdotal de Manresa (1971), consiliari de la GOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica, 1972) i, compaginant-ho amb l'ensenyament en instituts d'ensenyament secundari de Manresa i Barcelona, consiliari de l'Associació Catòlica de Vídues (1984) i membre de l'equip sacerdotal de Jorba. Jubilat com a docent, exercí de rector de Sant Vicenç de Castellet des de 1996 fins al 2006 —període en què fou membre del Consell Presbiteral (2000-2006) i del Col·legi de Consultors (2005-2009)—, en què retornà a Barcelona, on col·laborava pastoralment amb la parròquia de Sant Ramon de Penyaforat.

Afeixugat per les xacres de la vellesa, va morir, com hem dit, el proppassat 23 de maig, a l'edat de vuitanta-quatre anys.

Josep Picañol

Mn. Miquel Codina

La missa exequial se celebrà al temple parroquial de Sant Ramon de Penyaforat (Barcelona) el dia 25 de maig al matí. Dos dies més tard (el 27 de maig, al vespre) s'oficià un funeral a nivell de diòcesi de Vic, presidit pel senyor bisbe, a la parròquia de Sant Vicenç de Castellet.

Requiescat in pace aquest sacerdot moianès, de caràcter bondadós, intel·ligent i amb un zel apostòlic que el dugué a viure en molts llocs, seguint el seu esperit alhora obert i assenyat.

DADES METEOROLÒGIQUES

Estació pluviomètrica de l'Escola Pia

LATITUD 41° 48' 53" N LONGITUD 2° 5' 44" ALTITUD 741 m

MAIG 2014

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	Màx.	Min.	Mit.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	Parcial	TOTAL
De l'1 al 10	26,5	8,7	18,4	5	1	4	W	0,0	
De l'11 al 20	31,5	6,2	17,8	7	2	1	W	15,2	
Del 21 al 31	24,3	6,9	14,8	8	0	2	W	0,0	15,2

Hem tingut el mes de maig menys plujós des de l'any 1924, any en què es varen recollir només 7,4 mm.

Les dades meteorològiques de Moia actualitzades cada 15 minuts (i les dades històriques des de l'any 2006) es poden consultar a la pàgina web de Carles Illa i Casanova, MeteoMoia.cat. També es pot seguir al Twitter: @MeteoMoia, i al Facebook: [Meteo.Moia](https://www.facebook.com/Meteo.Moia).

NOTA DE LA REDACCIÓ

Totes les persones i entitats que vulguin fer-nos arribar articles, cròniques, informacions, etc. per al pròxim número de LA TOSCA, ens ho poden fer arribar fins al dia **23 de juliol**, a través del correu electrònic latosca@latosca.cat o bé deixant-nos-ho a la nostra bústia, a Can Carner.

Sopa de Lletres: Josep A. ALCANTARILLA, Mercè BIGORRA, Mireia CAÑAS, Joan CAPDEVILA, Albert CLUSELLA, Montserrat FERRER, Montserrat GIRBAU, Dionís GUITERAS, Joan M. NAVARRO, Martí PADRISA, Núria REYNÉS, Anna ROCA, Maria TARTER.

Fe d'errades: En el número anterior, p. 22, la foto del cap de llista de Monistrol Democràtica Independent, Enric Vilatersana, corresponia en realitat al cap de llista de CiU a Castellcir, Salvador Rovira.

Enric Vilatersana

Ctra. C-59 de Moia a l'Estany, km. 43,5 - 08180 MOIÀ
Tel. 93 820 83 28 - M. 649 72 88 24
www.magadinsvell.com
info@magadinsvell.com [magadins-vell](https://www.facebook.com/magadins-vell)

HORARI HABITUAL - OBERT TOT L'ANY

divendres, dinar (carta i menú) i sopar

dissabte, dinar i sopar

diumenge, dinar

festius i vigílies

A L'ESTIU

(MIG JULIOL I AGOST)

obert cada dia